

Brassói Lapok

Előfizetési példány

Árusítása nem bocsátható

XL. évfolyam

55. szám.

Főszerkesztő:

Szele Béla dr.

Péntek

1934. évi március 9

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Belföldre: postai szétküldéssel havonként 60 lej, postautalványon átutalva, vagy a kiadóhivatal pénztárához befizetve. Aki pénzbeszedő megbízott útján fizet, az beszédési díj címén Brassóban további 2 lej, vidéken 6 lej fizet havonta. — Kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félre 600 lej, egész évre 1200 lej. — Magyarországon negyedévre 12 pengő, félre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — HIRDETESEK díja hirdetési oldalon 5 lej, páros (bal) szövegoldal 6 lej, páratlan (jobb) szövegoldal 6 lej négy zete centiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Brassó, Károly király-utca 56-58. Telefon-számok: kiadóhivatal 82., szerkesztőség 83.

MA: LÁSSUK BUKAREST MAGYARJAIT!

Az ember értéke

Régi időkől maradt, még borzongani tudó emberek beszéltek körültem az ausztriai eseményekről, szörnyülködve a hirtelen kiterelvényesedett hóhér-konjunkturán és a statáriális bíróságok szolgálataikészégén. A naiv, tájékozatlan, ugynevezett jóhiszemű ember tanulmánygyón megkérdezi: — Miért is ölik meg ott az embereket? — Mert szociáldemokraták — veti oda neki valaki. A naiv ember kerekre nyit szemekkel, döbbenet horkan fel: — Hát ezért is meg lehet ölni valakit? Nem, az ilyen isten-áldottan együgyű kérdésre, bármily tragikus aprópókból fakadt is, csak általános habota lehet a felelet. A jólértesült, a beavatott, a korszerű ember névet azon, hogy a mai ember még ilyen kérdést intézhet a mai emberhez és hogy ezen valaki még döbbenivalót találjon, észre se véve, hogy e fölényes nevetés milyen torz és elszomorító grimaszba vonja saját emberségének ábrázatát és milyen lemerhetetlen fokban mutatja lelki elállatiasodását nemcsak hékebeli, hanem tíz év előtti valójához viszonyítva, amikor is utón, utófényben az egyéni meggyőződés volt a legfőbb adu. A statáriális bíróságok lelki akceptálása és a meglepően gyors hasonulás bizonyítja, hogy ezt a szellemi ballasztot dobta ki legelsősorban az új idők léghajó-kosarából.

A világháborúban a régi K. u. K. verwalterek — akik mesterei voltak a különböző lelki cafrangoktól mentes, hideg és precíz bürokráciának — a lovak, töltények, ágyúk és egyéb hadialkalmatosságok pénzbeli értékeizései közben, határozott számjegyi összegben állapították meg azt is, mennyit ér egy emberi élet a császári és királyi hadigépezetnek. Ha jól emlékszem, negyven háborus koronát tett ki az a relutum, amiben a bogarászó verwalterek végösszegezték azt a magától jövő-menő ellátásra szoruló, hol lövöldöző, hol szuronyrohmozó masinériát, amit ingyen lehetett sorozni, de értékben messze elmaradt a ló mögött, amiért mégis csak fizettek valami váltáságot. A népargot szerint „vaddisznó“-nak titulált lóhadai katonák fölényes és hideg militarizmusukban minden bizonytal nem sokra becsülték ama lelki szabadságokat, amikkel rendszerint csak civil minőségben élhet az ember, de az akkor még kötelezően divatos noblesse legálabb papíron tisztelte az ilyen névleges értékeket és így joggal feltételezhetem, hogy ama negyven háborus koronákba bele volt kalkulálva az ember célzó és patrulláló-járó képességein kívül a meggyőződése, gondolkodásmódja, istenhívése, izlése, bajtársiasságának nevezett emberszeretete, esetleg alkotóképessége.

E napszitta lelki sajátságok értékváltozásairól nyomatókusan kioktatott bennünket az azóta hullámzó másfél évtized. Így például az utolsónak említett munkakifejtés és alkotóképesség értéktelenségéről a legutóbbi öt esztendő állította ki a hivatalos szegénységi bizonyítványt, többmillió ember sorsán keresztül dokumentálva, hogy az emberi munka bármily természetű és kvalitású legyen is, nem lehet komoly kitevője egy észszerű és modern társadalomnak. A többi névleges értékekről, amiket csak ildom kedvéért kalkulált be a K. u. K. verwalter a negyven háborus koronákba, a legfrissebb ma bizonyítja be, mennyire fölélyes, sőt ártalmas és büntetendő cafrangok.

A régi erények nimbuszától megfosztott mai ember precíz értékét a ma oly nagy hűhót verő statáriális ítéletek nyomán elkövetkező új kasztrendszer, avagy rendi állam fogja az előlegezett áldásokhoz illő diktatóri tágyilgossággal megállapítani, amikor is a régi értékelési skálából kihull a ma már értéktelen munka javadalmazása, a gondolkodás képessége, amire egy valamirevaló fasiszta államban a vezéren kívül senkinek se szüksége, se joga, a meggyőződés, amely csak fegyvermentő lelkiikínövés. végül az emberi öntudat, amely

Uj külpolitikai erővonalak érvényesülése a Dunamedencében

Az olasz-francia közeledés következménye: a kisanant bekapcsolódása a dunai kérdés megoldásába — Sűrűn látogatják a kisananti-köveket Barthou francia külügyminisztert

Benes Rómába utazik s változások lesznek a cseh belpolitikai életben is

Páris, március 9.

Chambrun gróf, Franciaország római nagykövete, aki Olaszországból hirtelen hazautazott Párisba, hogy külügyminiszterét tájékoztassa az időszerű külpolitikai kérdésekről és különösen Mussolini terveiről, kedden szinte egész nap tárgyalt tanácskozott Barthou külügyminiszterrel. Ezekkel a tanácskozásokkal kapcsolatban a francia lapok ismételten hangoztatják, hogy a római követt Mussolini feloilágosításai alapján tett jelentést külügyminiszterének s így Mussolini elég bizonyítékát

adta annak, hogy a középeurópai kérdés rendezésénél szívesen nyújt kezét Franciaországnak.

Olaszország közeledését a francia sajtó általában örömmel üdvözi. A lapok azt írják, hogy a római követt még folytatja tanácskozásait a külügyminiszterrel s aztán csütörtökön visszautazik Rómába, ahol Mussolinival lesz tanácskozása. A jelek arra mutatnak, hogy

Franciaország és Olaszország eddigi külpolitikai irányvonai új utakra tér s ezt a fordulatot egész Európa örömmel

fogadhatja annál is inkább, mert ezen az uton a középeurópai kérdés tartós és békés elintézésére kerülhet sor.

A francia sajtó figyelemmel kíséri azt is, hogy a kisanantállamok követei sűrűn járnak Barthou külügyminiszterhez. Ez azt jelenti, hogy Franciaország már végzi is azt az előkészítő munkát, amelyre szükség van ahhoz, hogy az Olaszországtól tervezett középeurópai gazdasági egységbe, a olasz-magyar-osztrák összefogásba, a kisanantállamok is megfelelőleg bekapcsolódhassanak.

Benes Rómába készül

Ezzel a külpolitikai fordulattal egyidejűleg közlik a prágai és belgrádi hírforrások azt is, hogy Benes csehszlovák külügyminiszter római útja újra időszerűvé vált, sőt már elhatározott dolognak is látszik. E jelentések szerint Benes március végén utazik Rómába, tehát a Mussolini-Dollfuss-Gömbös találkozó után s a részletekre kiterjedő beszélgetést folytat azokról a kérdésekről és szempontokról, amelyek elintézése és szemmel tartása esetén Csehszlovákia is bekapcsolódhat a középeurópai kérdés rendezésének az ügyébe.

Érdekes egyébként, hogy a csehszlovák politikai pártok már napok óta beszélnek a küszöbön álló cseh külpolitikai irányváltásról. Prágában úgy tudják, hogy most már Olaszországnak is kellemetlen Németország fenyegető kiterjeszkedése s azért szakítva eddigi német-pártoló politikájával, a kisanant felé fordul és a kívánt barátsággal lép föl annak az érdekében, hogy a középeurópai terveket Németország nélkül és a kisanantállamok megfelelő bekapcsolásával valósítsa meg.

Ez a fordulat Benesnek is kedves, mert

helyet cserél a fasiszta kötelességtudattal. Bizonyos, hogy annyira találékony organizmusunkban találódnak majd új, korszerű és méltánylásra érdemes képességek, mint például a vak szervilizmus, föléltetn engedelmség, a nyers erő imádása és ölési készség, azonban az ma már kétségtelen, hogy egy közönséges szűletésű, átlag fejlettségű, mondjuk fajilag tiszta rendi-munkás, aki a hindu felöntésű Starhemberg skatulyarendszerben a pária alosztály keretén belül kapja majd elhelyeződését, értékelés tekintetében erősen mögötte ma-

Németország fenyegetése riasztó volt Csehszlovákiára, az olasz közeledés tehát kiválóan alkalmas arra, hogy a német tulsulyt Csehszlovákia szempontjából és javára is ellensúlyozza.

Összefügg ezzel a kérdéssel az is, hogy a csehszlovák belpolitikai élet is változások előjelét érzi. Az ausztriai események nagyon aláásták a csehszlovákiai szociáldemokraták helyzetét is, másrészt az olasz-cseh közeledés megfelelő belpolitikai áthangolást is kívánatosá tesz. Malypetr

kedden fogadta Hlinkát, a tótok vezérét, akivel hosszas tárgyalást folytatott. Politikai körökben úgy tudják, hogy a cseh és német szociáldemokraták többsége helyett a tót néppárt és a német keresztény-szocialisták alkossanak kormánytöbbséget, tárcát kapva a kormányban az esetleges kormányátszervezés során.

Ezekre a változtatásokra egyébként valószínűleg az elnökválasztás lezajlása után kerül sor.

A magyar legitimisták Mussolinihez fordulnak

Vannak fejleményei a Habsburg-kérdésnek is, bár Ausztriában újra csendesebb a hangulat. Hivatalos körökben ismételt megnyilatkozás ebben az irányban nem történt, azok a tanácskozások pedig, amelyek legitimista körökben szinte állandóan folynak, részben nem nagy jelentőségűek, részben egészen bizalmas jellegűek.

rad a K. u. K. emberrelutumnak. Természetesen csak rendes és nem „rendkívüli időkben.” Mert ilyenkor „benső értékeink”-hez hozzá kell még kalkulálni a köteleit, esetleg hóhérbárdot, a statáriális bíróságok költségeit, a hóhér napidíját, a katonai asszisztencia költségeit és más tradicionális értékeket.

Ma olosó az emberélet és a hivatalos értékelés kifejezésekként akként is bálnak vele, a rendi paradicsomban azonban előreláthatólag olyan olosó lesz, hogy már akasztani se lesz érdemes.

Budapesten a képviselőház folyosóján elterjedt az a hír, hogy a Bécsben tanácskozásra összeült magyar legitimisták érdekes határozatot hoztak a Habsburg-kérdéssel és Mussolinivel kapcsolatban. Aból kiindulva, hogy Mussolini ezt a kérdést újabban elejtette, illetve időszerűtlennek jelentette ki, elhatározták, hogy kiküldöttet menesztenek a Ducehez, feltárják a kiküldött útján az osztrák és magyar legitimisták kívánságait s azoknak pártoló figyelembevételére kérik Mussolinét annál is inkább, mert véleményük szerint a dunai államok kérdésének végleges megoldása a Habsburg-kérdés rendezése nélkül elképzelhetetlen.

A hirt, miután megerősítése echonnau sem érkezett, a budapesti sajtóírodák is fenntartással továbbították.

Barabás Béla visszavonul a közéleti munkától

Arad, március 8

Barabás Béla, a Magyar Párt aradi tagozatának elnöke, magas korára való hivatkozással, a párt ülésén bejelentette lemondását.

Az ősz vezér, 78 éves korában vonul vissza a tovább politikai szerepléstől. Utódját illetően a Magyar Párt még nem döntött.

Indig a hid alatt, illetve a bíróság előtt

Budapest, március 8.

Művészkörökben nagy érdeklődéssel kísért pernek a tárgyalását kezdte meg kedden a budapesti törvényszék. Pár hónappal ezelőtt hozta színe a budapesti Vigszínház Indig Ottó „Ember a hid alatt” című darabját, melynek mindjárt a bemutatója után két másik titkos szindarabíró is magáénak hiesztelte a darab ötletét. Egyik szerző, Forgács Ferenc, pert indított Indig Ottó, illetve a Vigszínház ellen s 24 ezer pengő kártérítést követelt a Vigszínháztól.

A Forgács által indított pert tárgyalta most a törvényszék. A tárgyaláson Forgács elmondta, hogy ő egy darabot nyújtott be a Vigszínházhoz „Szép az élet” címmel, amelynek meséje ugyanaz volt, mint az Indig-darabé. Indig Ottó azt állította, hogy ő darabjának meséjét Holtscher kolozsvári kereskedőtől vásárolta, tehát semmi köze nem volt a Forgács darabjához.

A törvényszék elrendelte, hogy a Vigszínház úgy az Indig, mint a Forgács darabjának eredeti szövegét nyújtsa be, az ítélet kihirdetését pedig április 7-re halasztotta el.

Panaszt adtak be Genfben a romániai kisebbségi sajtócenzura ellen

Genf, március 8.

A Népszövetség főtávkárságához 1934. március elsején panasz érkezett be a romániai sajtócenzura kisebbségellenes intézkedései miatt. A panaszt Kövér Gusztáv dr. mint Bihar megye választott tanácsának egyik tagja szerkesztette, irta alá és nyújtotta be személyesen.

A panasz tárgya ismeretes lehet olvasóink előtt is, mert nem is egyszer keltünk ki a cenzura világosan kisebbségellenes gyakorlása ellen. A Nagyváradon megjelenő magyar napilapok egy részének a címüket is meg kellett változtatniuk, mert a város nevét a cenzura még a lapok címeiben sem bírta elviselni. A cenzura területén megjelenő lapok rengeteg anyagi kárt és szenvednek, mert a cenzorok nemcsak törölnek, hanem újra is szednek, aminek következménye az, hogy a lapok lekésik a postákat, késve érkeznek a méltatlankodó és elkedvetlenedő olvasókhoz, akiket az is folytonosan izgat, hogy a városok és községek nevét románul nem ismerik s így, hacsak helységnévtárt nem használnak, állandó tájékozatlansággal olvassák a megcenzúrázott lapok híreit.

A panasz felhívja a Népszövetség Tanácsának figyelmét arra, hogy a Romániában gyakorolt sajtócenzura a párisi kisebbségi szerződés 8. cikkének első és harmadik bekezdését súlyosan sérti. Közli azt is, hogy a cenzurát Duca miniszterelnök meggyilkolása miatt rendelték el, a kisebbségi magyarságnak azonban a merénylethez semmi köze nincs, érthetetlen tehát, hogy a cenzura éppen a kisebbségi lapokat fojtogatja akkor, mikor a merényletben részes vassárdá biharmegyei jelöltje ma is nyugodtan izgatja a zsidók és a magyarok ellen abban a lapban, amit községi, megyei és állami támogatással tart fenn.

A panaszhoz Kövér Gusztáv dr. csatolta az egyik magyar naphap háromszor megváltoztatott lapfőjét pontos francia fordításban.

Ennek a népszövetségi panasznak a benyújtását a kormány megelőzhetné volna, ha idejében intézkedik a cenzura alkalmazásával kapcsolatos viszályok és kormány szándékait nem fedő törvénytelenségek, alkotmányellenességek megszüntetése érdekében.

Mindenki a cenzura megszüntetését várta, ehelyett:

A belügyminiszter véglegesen betiltotta az Erdélyi Lapok megjelenését

Semmi indokolása sincs a megdöbbentő intézkedésnek

Nagyvárad, március 8.

Nagyvárad tudósítónk telefonjelentése szerint az ottani prefektúrára szerdán délelőtt megdöbbentő belügyminisztériumi rendelet érkezett.

E rendelet szerint a Nagyváradon megjelenő Erdélyi Lapokat a belügyminisztérium véglegesen betiltja.

A rendelet száma 17.978—1934. Indokolás nincs egyetlen szó sem. Összesen három sorból áll, közli a belügyminisztériumi határozatot s utasítja a vármegyei prefektúrát, hogy továbbítsa a határozatot a hadosztályparancsnoksághoz, a rendőrséghez és a cenzura-hivatalhoz.

Csak ennyi. Talán azért, hogy a megdöbbentés nagyobb legyen.

Románia alkotmánya nem ismeri a lap-

betiltások módszerét, erre törvényes lehetőségek nincsenek.

A rendkívüli állapotok később hoztak rendkívüli rendeleteket, intézkedéseket és megkorlátozásokat s ezeknek nyújtottak is némi törvényes lehetőséget a rendtörvényekkel. Lapelkobzások és időleges lapbetiltások már voltak. Olyan törvény azonban, amely egy lapnak végleges elnémítását tenné törvényes lehetőséggé, nincsen.

Az Erdélyi Lapok megjelenését egy héttel ezelőtt nyolc napra betiltotta a nagyvárad hadosztályparancsnokság. Ez az ideiglenes betiltás is a sajtószabadság gondolatának súlyos megsértése volt. A mostani újabb, most már belügyminiszteri rendelet, amely a lap végleges megszüntetését rendeli el, egyenesen érthetetlen.

És szinte-szinte hihetetlen is, hogy ina-

ga a belügyminisztérium élne ezzel az eszközzel, amelynek törvényes alapja nincs s amit nem lehet megindokolni so- hogyan sem, hiszen azok a rendkívüli al- lapok is, amelyek a cenzurát indokol- ták, már régen megszűntek.

Hírünket még mindig fenntartással kö- zöljük, a rendelet tartamának és szám- jának megelőzése ellenére is. Bizunk ab- ban, hogy ez csak valami akaratlan és su- lyos tévedés lehet, amit a belügyminiszté- rium gyorsan helyrehoz. Ma már minden- ki, az egész kisebbségi sajtó és az egész román közölemény az annak idején élet- beléptetett szigorított rendszabályok meg- szüntetését várja, nem pedig azt, hogy a már régen lecsillapodott izgalmakat ilyen erőszakos intézkedésekkel kavargják fel újra.

A meggyilkolt aradi őrmester felesége még tagad,

de egyre halmozódnak a bizonyítékok ellene

Arad, március 8.

Legutóbb részletesen beszámoltunk az ujaradi Veszthelyi telepen történt borzal- mas gyilkosság körülményeiről.

A további vizsgálat során Lorencné, a meggyilkolt őrmester felesége ellen súlyo- san terhelő bizonyítékok merültek fel. Tegnap este Lorenc lakásán ismét ház- kutatást tartottak. A házkutatás alkalmá- val az asszony szalmazsákjában egy ba- jonettet találtak. Ebből arra következtet- nek, hogy Lorencné jóelőre eldugta férje fegyverét, hogy támadás esetén ne tudjon védekezni.

Fehér János további vallomásaiban ei- mondja, hogy ő és szeretője, Lorencné, már évek óta foglalkoztak a gyilkosság tervével.

Számitásuk az volt, hogy Lorencet elté- tetik láb alól és a meggyilkolt nyug- díjából nyugodtan fognak élni.

Tervük keresztülvitelére Zambó Tóth Istvánt nyerték meg, aki 3 ezer lejért vál- lalta a gyilkosságot.

Lorencné a súlyosan terhelő vallomás dacára makacsul tagad.

A büntény kivizsgálása tovább folyik. A rendőrség a gyilkosokat rövidesen át- kíséri az aradi ügyészséghez.

Kubában újra felborult a helyzet

Havannában és a nagyobb városokban ismét véres utcai harcok folynak

London, március 8

A kubai sztrájkmozgalom, amely pár nappal ezelőtt indult el, akkora tömege- ket mozgott meg, hogy ma már a pol- gárháború minden jelét magán viseli. — Havannában megkezdődtek az utcai harcok, amelyekben 12 ember vesztette életét. A vidéki nagyobb városokban is heves tüntetések és harcok vannak. Az itteni áldozatok számáról még nincs je- lentés.

A kormány egyelőre tehetetlen az újabb forradalmi jellegű megmozdulás- sal szemben.

A sztrájkmozgalom olyan erős, hogy már-már a hajózást és a vasúti közle- kedést is megbénítja.

A főváros ilyen szempontból máris el- van zárva a vidéktől. Állítólag a katoná- ság sok helyen a sztrájkolókkal rokon- szenvedik s így a fegyveres fellépés eredménye is kétséges.

A Patria szenzációs leleplezése a vassgárdisták titkos szervezetéről

Miért len öngyilkos a kolozsvári akadémista

Kolozsvár, március 8.

Érdekes leleplezést közöl a kolozsvári Patria arról a titkos vassgárdista szerve- zetről, melynek a tragikusorsú Cristo- veanu kolozsvári akadémiai hallgató is áldozatul esett.

A Patria értesülései szerint 6 évvel eze- zelőtt kezdődött meg a kolozsvári és jasi főiskolai hallgatók között a titkos szer- vezkedés. A rendőrség kezébe már okmá- nyok is kerültek, melyek némi világossá- got vetnek a szervezkedésre. Lőbbek kö- zött a rendőrség birtokába jutott egy le- vél, amelyet Cristoveanunak Jasiból írtak a titkos szervezet tagjai. A levél szöve- ge így szól:

„Tíz napon belül jelentkezni fogsz Jasiban a megadott címre. Máskülön- ben, ha nem teszel eleget felszólításunk-

nak, úgy te, mint testvéred, viselni fog- játok következményeit. Teljes titoktar- tást kívánunk!”

Állítólag ez a levél okozta a szerencsét- len diák öngyilkosságát.

A Patria cikkének további részében megszólaltat egy diákot, aki bensőséges viszonyban élt Cristoveanuval. A diák elmondja, hogy Jasiban egy alkalommal Cristoveanu mellé szegődött és elkísérte őt titkos útjaira. A diák egyik külvárosi utca ócska házába tért be vele együtt, ahol meglepő látvány tárult eléük. Az elhanyagolt ház egyik szobájában minleg 10 alak párakozott dörög és fe- kete álarccal burkolva.

Cristoveanu utasításokat kapott tőlük, miután hosszabb tanácskozást tartottak. Nyilatkozó diák azt hiszi, hogy ettől az

álarcos társaságtól kapta az öngyilkos akadémista ezt az utóbbi keményhangu levelet, melyet teljesíthetetlennek látott s melynek következményeitől való félelmé- ben menekült a halálba.

Az ügy úgy Jasiban, mint Kolozsváron nagyban foglalkoztatja a nyomozó köze- geket s rendkívüli eredményeket várnak a nyomozástól.

Spanyolország általános sztrájk előtt

A marxista szervezetek is be- jelentették csatlakozásukat a sztrájkmozgalomhoz

Madrid, március 8

Lerroux kormányelnök kiadott rende- letei nem csillapították le a felajzott ke- dedéseket. A marxista szervezetek is megfújták a harci riadót s erős küzde- lemre szólították fel a baloldali munká- tömegeket, bejelentve azt, hogy csatla- koznak egyelőre az építő-, fém- és nyomdai munkások sztrájkjához amen- nyiben pedig követeléseiket péntekig nem teljesíti a kormány, úgy meghírdetik az általános sztrájkot.

Jelenleg Madridban és a környéken már 200 ezer munkás sztrájkol, számuk azonban egyre szaporodik.

Szerelmi história Belényesen gyújtogatás- sal és gyilkossági kísérellettel

Nagyvárad, március 8.

Izgalmas bűnügy tárgyalását kezdte meg szerdán a nagyvárad törvényszék. A vádlot- tak: Simek Mihály belényesi földmives, felesé- ge, fiuk Simek Ioan és Berecz László.

A vádirat szerint Simek Mihály évekig vi- szonyt folytatott a 23 éves Berecz fiu mosto- haanyjával, Berecz Nicolae-nal. Titokban tar- tani a dolgot sokáig nem lehetett, hamar meg- tudta mindenki és Simeknek kezdett torhára lenni a dolog. Elhatározta, hogy elteszi láb alól az asszonyt. Különböző mesékkel rávette feleség t, hogy segédkezzék neki, beavatta a dologba fiát, sőt az asszony mostohafiát. Be- recz Lászlót is, aki gyűlölte mostoháját. Elő- szőr fel akarták gyújtani Bereczné házat, de a tüzet hamar eloltották. A tetteseket nem si- került kinyomozni. Három-négy nap múlva, este, revolverrel börtök az asszony ablakán, de csak vállán sebesítették meg. Az asszony a sötétben is felismerte mostohafiát és Simek Mihályt. A csendőrség elfogta az egész társa- ságot s így került a dolog bíróság elé.

A szerdai tárgyaláson a vádlottak vissza- vonták a vizsgálóbíró előtt tett beismerő val- lomásukat és tagadni kezdtek.

Berecz László védője kijelentette, hog- vé- dence nem beszámítható és elemeállapota- nak megvizsgálását kérte. A törvényszék helyt is adott a kérésnek és a tárgyalást május 25-ra halasztotta, addig pedig alapos megfigyelés alá helyezi a fiatal Bereczet, akit azonnal beutal- tak az elmekórházba.

Az állam külföldi hitelezőivel hétfőn kezdődik a nyílt alku

Romániának ragaszkodnia kell a parlamentárizmushoz — hangoztatta Nistor kisebbségi miniszter

Sándor József és Joaniteșcu összecsapása a szenátusban a városok mesierséges románosításának kérdésében

Bukarest, március 8.

A nemzeti-parasztpárt és a Lupu-féle parasztpárt egyesülésére irányuló tárgyalások gyorsított ütemben tovább tartanak. Amint már jelentettük, Lupu dr. tegnap délután újabb megbeszélést folytatott Mihalacheval, a nemzeti-parasztpárt elnökével. Egyrészt tájékoztatta hétfői királyi kihallgatása eredményéről, másrészt pedig az egyesülés részleteit vitatták meg. Megállapodtak abban, hogy azokban a megyékben, amelyekben a demokrácia választások során a Lupu-párt bizonyult erősebbnek, az egyesült nemzeti-parasztpárti szervezet elnöke lupista lesz. Ami a köztársasági kormányzati programot illeti, Lupu hozzájárul az alkotmány módosításához és a szenátus megszűntetéséhez abban az értelemben, ahogyan ezt Mihalache plesiti beszédében körvonalazta, viszont a nemzeti-parasztpárt a Mihalache-féle campulungi program alapján magáévá teszi Lupuék pénzügyi politikáját, azaz a lej leértékelésének a követelését. Ezenkívül a közös kormányzati programba több szociális jellegű újítást is felvesznek, amelyek a parasztság és munkásság, valamint a kispolgárság helyzetének megjavítását célozzák.

Általában azt hiszik, hogy vasárnapig tisztázódik az egyesülés minden részletfeltevése, és a jövő héten a két párt már egységes nyilatkozatot tesz a parlamentben és az ország lakossága számára.

HÉTFŐN KEZDŐDNEK A PÁRISI AL-LAMADÓSSÁGOSKÖKENTÉSI TÁRGYALÁSOK

Szerdán Párisba utazott Auboin, a Nemzeti Bank állandó szaktanácsadója is. A román kormányküldöttség hétfőn tartja első teljes ülését Románia francia, belga, holland, svájci, angol és német hitelezőinek megbízottjaival, hogy a Bukarestben járt szakértők jelentése alapján megkezdjék a tárgyalásokat az államadósságok végleges rendezésére vonatkozólag.

SZÓCSATÁK A PARLAMENTBEN

A képviselőházban napirend előtt Jumián, Madgearu, Goga és Argetoianu szavatták azt, hogy a bukaresti hadbírószak hétőn döntést szabadlára helyezte Nae Jonescut, a Cuvantul című lap főszerkesztőjét és több társát, akiket a szinajai merénylet után a Vaszárda tevékenységével kapcsolatban vettek őrizetbe, majd néhány órával később, hétfőn este, újból letartóztatták, mégpedig azzal az indoklással, hogy szabadonbocsátásuk tévedésből történt, mert a hadügyminiszter nem írta alá a hadtestparancsnokság vonatkozó végzését. Az ellenzéki szónokok emiatt törvénytelenességgel és burkolt diktatúrával vádolták a kormányt, amelynek nevében Jamandi és Mavrodi miniszterek hátrították el a támadásokat.

A szenvedélyes szócsaták után folytatták a felirati vitát, amelyben Roth Hans Otto a német párt nevében hangoztatta a szigorú törvényesség és jogfolytonosság szükségességét, majd javasolta, hogy az adósságrendezés végleges formáját koronatanácsban határozzák el, hogy ne szenvedjen többé változást s így legyen vége az állandó bizonytalanságnak. Követelte, hogy szűnjék meg az állampolgárok egyenlőtlen megadóztatása s hogy adják meg a teljes önkormányzatot a megyéknek, városoknak és községeknek.

Ezenkívül itt az ideje, hogy hozzanak általános érvényű kisebbségi törvényt s ennek keretében adják meg az egyházi és iskolai autonómiát. A kormány hassen oda, hogy megtörje a nemzeti türelmetlenség folyton növekvő hullámát. Tekintettel arra, hogy a trónbeszéd egy szóval sem emlékezett meg a kisebbségekről, nem szavazza meg a választfelirati javaslatot.

Mután Titeanu előadó összefoglalta a választfelirati javaslat ellen az ellenzék által felhozott kifogásokat, a kormány nevében Nistor kisebbségi miniszter hosszabb záróbeszédet tartott, amelyben hangoztatta a monarchikus parlamentáris rendszer fenntartásának szükségességét. A parlamentáris rendszernek csak a törvényhozási szereket kell megjavítani s ki kell küszöbölni a meddő szócsatázkodást. A törvényhozási tevékenység is véget kell vetni azzal a jelszóval: kevés, de jól áttanulmányozott és gyorsan alkalmazott törvény.

A nemzeti munka védelmével összefüggésben Nistor kijelentette, hogy ezt a kérdést a hivatalos agitátorok politikai törekvések és diktatórikus álmaik javára akarják kihasználni. A kormány párhuzamosan a földalatti és terrorista mozgalmak elnyomásával, segíteni fogja a munkás- és értelmiségi ifjúságot, mun-

kaalkalmak teremtésével. Ami viszont a városok románosítását illeti, a kormány mindenképpen tiszteletben akarja tartani az alkotmány által az ország minden egyes polgárának biztosított jogokat s csak ennek szem előtt tartásával igyekszik erkölcsileg és anyagiilag támogatni a városok román elemeit.

Békeben és összhangban kívánunk élni valamennyi, bármilyen nyelvű és hitű polgártársainkkal, együttműködve velük az állam felvirágoztatásában.

Ezután a választfelirati javaslatot a késő esti órákban megszavazták.

VAROSROMANOSITASI VITA A SENATUSBAN

A szenátusban a közigazgatási törvény módosításáról szóló javaslat szakaszonkénti tárgyalása során D. R. Joaniteșcu volt munkügyi miniszter kérte, hogy az általános közigazgatási reform alkalmával a városoktól 5 kilométernél nem messzebb fekvő községeket kiutalakká változtassák át, azaz olvassák be abba a városba, amelynek határában fekszenek. Sándor József tiltakozott ez ellen, mint hogy ily módon meghamisítanák a városok valódi jellegét s hivatkozott a gyulafehérvári

határozatra. Joaniteșcu azzal válaszolt, hogy a városoknak román vezetőséget kell kapniuk, hogy ne fordulhassanak elő többé olyan esetek, mint Brassóban is, ahol a kisebbségi többségi városi vezetőség nem akart helyiséget adni a munkakamarának, holott a várost román lakosság veszi körül.

— Nem vagyunk hóhérai a kisebbségeknek, — mondotta — de nem vitathatjuk el tőlünk a jogot a román élethez. Az Ön magatartása azt bizonyítja, hogy csak testileg van itt, lelke pedig pedig másutt. A román uralom 15 éve alatt olyan türelmesek voltunk önnel szemben, mint önök soha velünk szemben.

Sándor József válaszolni akart Joaniteșcunak, de lehurrogták s a zsivajban az elnök félfiggesztette az ülést.

Az ülés újramegnyitása után Inculeț belügyminiszter hangoztatta, hogy Sándor Józsefnek nem volt oka kikelnie magát, mert nem készült semmi támadás sem a magyar nyelv, sem a magyar egyházak ellen. Joaniteșcu csak olyan indítványokat tett, amelyeket az ősszel vesznek fontolóra.

— Becsülni akarjuk összes kisebbségeinket, de ne feledjük el, hogy ennek az országnak a többsége román. Mi pedig igyekezni fogunk érvényre juttatni a román elemet.

Nem tud, vagy nem akar tudni semmit Stavisky özvegye

Miniszterek állandó vendége volt a nagystilű szélhámos

Páris, március 8.

A Stavisky-botrány ügyében a 44 tagú parlamenti vizsgálóbizottság kedden délután részletes kihallgatásnak vetette alá Stavisky özvegyét. Ettől a vallomástól sokat vártak, hiszen előzőleg egyre azt rebesgették, hogy az asszony tudott férje minden manipulációjáról, jól ismerte bizalmas összeköttetéseit a politikusokkal és magasrangú hivatalnokokkal, sőt állítólag csekkfüzetet is kezelt. A sajtó tehát Staviskyné vallomását megelőzőleg, már arról álmodozott, hogy most jönnek az igazán szenzációs leleplezések.

Staviskyné azonban nem nyitotta meg a titkok és leleplezések zsipipjét. Az asszony folyékonyan beszélt és magyarázott a bizottságnak, de *vagy tényleg nem tudott semmi fontosat, vagy nem akarta kitalálni, amit tud.* A parlamenti bizottság körében az a benyomás alakult ki, hogy Staviskynéből nem lesz könnyű kiszedni titkait:

bizonyosan többet tud, mint amennyit mond, de jobbnak találja, ha hallgat.

— A miniszterek közül csak Paul Bon-

cour volt miniszterelnökkel találkoztam kétszer — vallotta Staviskyné. Paul Boncour különben atyámnak régi barátja volt. Más miniszterről nem tudok, nem érintkeztem velük. Férjem ugyan említette egyszer, hogy Stresában (az emlékezetes stressai nemzetközi gazdasági értekezlet alkalmával) együtt ebédelt Bonnet akkori pénzügyminiszterrel. Beszélt azután egyszer arról, hogy *vendége volt Durand miniszternek.* Többet azonban nem közölt velem s általában nem beszélt előttem politikáról...

— Férjem írásairól nem tudok semmit, legfeljebb arról van tudomásom, hogy egyszer egy szállodában elégetett egy három írást. Miket, azt nem tudom.

— Csekkfüzetem sohasem volt. Hiába vádolnak ezzel, tévednek...

Ezek voltak a legérdekesebb dolgok, a miket Staviskynéből ki lehetett szedni. A parlamenti bizottságot és a közvéleményt nagy csalódás érte.

Különben a vizsgálat folyik tovább. Most már kihallgatják Serre volt kereskedelmi miniszter és, akinek mentelmi

jogát a szenátus tegnapi ülésén felfüggesztette. Közben szabadlára helyezték Voix-ot, Stavisky legbizalmasabb barátját, aki Stavisky öngyilkossága után a helyszínrre rohant és a holttest mellől vitték a börtönbe. A vizsgálóbíró nem találta indokoltnak fogvatartását, mert nem talált komoly bizonyítékokat ellene. Kihallgatták azután Boyer volt képviselőt, aki állítólag 800 ezer frankos csekket kapott Staviskytól bizonyos ügyletek lebonyolítása alkalmával. A kihallgatás eredményéről nem adtak ki jelentést.

Sarraut belügyminiszter kedden este nyilatkozatot adott a sajtónak, amely szerint a képviselőház még e héten megkezdí április végéig tartó husvéti szabadságát.

Ilyenformán a Stavisky-panama ügyben valószínűleg némi szélcsend áll be. A francia közvélemény most már nehezen hihet abban, hogy a szédületes és magas köröket behalózó szélhámos részleteire valaha is teljes világosság derül.

A Prince-gyilkosság nyomozása a szerdai napon semmi újabb eredményt sem ért el.

Határtalan az amerikai ember-rablók vakmerősége

Bejelentették, hogy elrabolják Ford fiát, ha a váltságdíjat ki nem fizeti

London, március 8

Detroitból Londonba érkezett kábeljelek szerint Ford autókirály fiának két ember-rabló banda jelentette be, hogy el fogja rabolni, ha előre meg nem váltja magát.

A bandák elképesztően magas pénzüsségeket kérnek azért, hogy szabadkútkól elálljanak.

Az emberrablók újabb vakmerő fellépése miatt egész Amerikában nagy az izgalom. A megfenyegetett Ford kijelentette, hogy nem engedí megzsaroltni magát és felveszi a harcot az emberrablókkal.

Most állandóan erős rendőri készültség és magán detektívek egész serege kíséri Ford minden lépését.

A Manchester Guardian leleplezései a barna cseka börtöneinek rémségeiről

Fotózással és más raffiniált kínzásokkal szisztematikusan öngyilkosságra kergetik a foglyokat — Zsúfolásig megteltek a berlini börtönök

London, március 8

A Manchester Guardian hosszabb szűnet után ismét foglalkozik a németországi börtönviszonyokkal. Azt írja, hogy a berlini Columbia-utcai fogházban 400 foglyot őriznek, akiket válogatott eszközökkel kínznak.

A leggyakoribb büntetés, hogy a foglynak 12 óránt át mozdulatlanul kell állni egy bizonyos ponton.

A botbüntetéseket az SS-osztatok tagjai hajtják végre, az átlagos büntetés ötven botütés.

Azt írja továbbá a Manchester Guardian hogy

a barna csekák a foglyokat szisztematikusan öngyilkosságra kergetik.

A Columbia-utcai fogházban például az egyik SS-fogházor a botbüntetés végrehajtása után figyelmeztette a foglyot, hogy cellájában rendelkezésére áll egy szög és kőtel.

Az utolsó hetekben Berlinben ismét tömeges letartóztatások voltak, úgyhogy a Columbia-fogházban már nincs férőhely újabb foglyok számára. A politikai

foglyokat az utóbbi napokban a „Fepo“-nak, a Feldpolizeinak adják át, amelynek főhadiszállása a Kleine Alexander-Strassen van. Mások a Voss-utcai Barna Háza kerülnek.

Mind a két kaszárnyában embertelenül kínözzák a foglyokat,

de nem különb a sorsuk az alexanderplatzi rendőrgazdagságon sem, ahol például egy Singer és Kamtner nevű munkást április óta őriznek állandóan megvasalva és rengeteg kínzással próbálnak belőlük vallomást kicsikarni a Reichstag égésére vonatkozólag. Mostanáig még nem sikerült vallomásra bírni őket.

Öt lej,

vagy egy kisebbségi tisztviselő élete és halála

Arad, március 8

Még 1928 májusában történt, hogy az aradmegyei Butyin községben 5 lej hiány miatt felfüggesztették állásából Barsi Béla adóellenőrt. A hiány miatt Barsi Béla egy esztendőig állás nélkül volt, mignem a törvényszék tábla tanácsa a sikkasztás vádjá alól felmentette. A meghurcolt tisztviselő azonban már nem sokkal élte tul rehabilitálását.

Halála után hozzátartozói perrel támadták meg az államot és 100 ezer lej kártérítést követelnek.

— IDŐJELENTÉS. A budapesti időjárásutató intézet jelentése szerint északa a hőmérséklet sokhelyen fagypontra süllyedt. A reggeli ködöt délelben enyhé légáramlás és napütés követti. A következő huszonegy órában nyugat felől eső várható.

SZOMORU STATISZTIKA

Bukarest, március 8

A fővárosi sajtó nagy cikkekben ismerteti azt az előadást, amelyet a „Fundatia Carol”-ban Manuila Sabin dr., a Román Népmozgalmi Intézet igazgatója tartott. A legkiválóbb román számlahasonlító, a revíziós mozgalomra való tekintettel, tüzetesen megvilágította Románia néprajzi és népmozgalmi adottságait s arra a következtetésre jutott, hogy ezekre hivatkozva, teljesen kizárt dolog revízióról beszélni Románia terhére.

Manuila dr. kimutatta előadásában, hogy az 1930-beli népszámlálás feldolgozott adatai szerint Románia lakosságának abszolút többsége, pontosan 73.1 százaléka román nemzetiségű s csak 26.9 százaléka kisebbségi. A kisebbségeknek ez az arányszám a következőképpen oszlik meg: 7.7 százalék magyar, 4.6 százalék zsidó, 4.3 százalék német, 2.6 százalék rutén és ukrán, 2.1 százalék orosz, 1.3 százalék pedig török és tatár. Ilyeténképpen az ország legnagyobb számú kisebbsége a magyar, amelynek lélekszáma a hivatalos statisztika, azaz számlahasonlítás szerint 1 millió 300 ezer lélek. A németek mutat Manuila 758 ezer 212 lélekben jelölte meg.

Hogy ezek az adatok mennyiben pontosak és mennyiben fedik a tényleges helyzetet, az más kérdés, amit azonban ezekből kiindulva Manuila dr. előadásában megállapított, mindenesetre figyelemreméltó és tanulságos a kisebbségi magyarság szempontjaiból is.

Kifejtette a népmozgalmi intézet igazgatója, hogy az ország különböző tartományai lakosságának az arányában évről-évre jelentékeny eltolódás észlelhető, mégpedig a románság javára. Amíg ugyanis 1910-ben az Ókirályság lakossága csak 46.1 százalékát tette ki a mai Románia össznépszségének, ez az arányszám 1930-ban már 48.7, ebben az évben pedig 49.1 százalékra emelkedett. Ezzel egyidejűleg például Erdély lakossága arányszámra folyton csökkent (az 1910-beli 34.4 százalékról 1930-ban 30.7 százalékra, erre az esztendőre pedig 30.2 százalékra zsugorodott). Ezek a számok azt mutatják, hogy

a tulnyomóan román Ókirályság népessége rohamosan szaporodik, míg Erdély lakossága csökken, vagy nem növekszik.

Ennélfogva — szögezte le Manuila dr. — az idő a legfontosabb szövetségese a román népnek. K mutatója szerint ugyanis Románia mostani 18 milliónyi összlakossága, átlag minden négy esztendőben 1 millió lélekkel szaporodik s ennek a gyarapodásnak a zöme a román elemre esik.

Ezt a körülményt a neves román számlahasonlító azzal magyarázza, hogy a román nép jelenleg a népmozgalmi fejlődésnek csak a második szakaszában van, míg a többiek már régen túlhaladták ezt a szakaszt, egyesek pedig a vége felé tartanak. A népmozgalmi fejlődés ugyanis három szakaszra osztható. Az első a történelemelőtti szakasz, amelyben a lakosság még kevés és lassan növekszik. A második szakaszban, amely néhány évszázadra szokott terjedni, a népesség száma rohamosan nő, míg a harmadiki szakaszban a szaporodás gyorsasága alábbhagy, egyre lassabb lesz s végül is megállapodik.

A román nép — mondotta Manuila — csak a múlt században lépett a második szakaszba s szaporodása azóta állandóan fokozódik. Valószínű, hogy amikor a második szakasz végére ér, száma el fogja érni Franciaország jelenlegi népességét, azaz a negyvenmilliót. Ezzel szemben a németiség néptelenedik s ugyanezt tapasztalható a magyarságnál is. A kisebbségek Romániában egyre kevesebb számúak lesznek a rohamosan szaporodó többségi néppel szemben, amely Manuila szerint a legéletképesebb a civilizált népek között.

Ami különlegesen a városi lakosságot illeti, a népmozgalmi intézet igazgatója megállapította, hogy ezekben ugyan egyelőre még kisebbségben van a román elem, miután azonban a városok lakossága nem szaporodik önmagában, hanem csakis a falusi lakosságtöbblet beözönlésével, előrelátható, hogy a románság a városokban is évről-évre nagyobb számú lesz, mert hiszen a falusi lakosság zöme román. Hogy mennyire így van, igazolja Bukarest példája, ahol az 1930-beli népszámlálás alkalmával kitűnt, hogy lakosságának csak egy negyed része

Ide kellett volna elhozni a külföldi szakértőket

Egy brassói cipőárverés tanulságos története

Brassó, márcus 8

Hétfőn a késő délutáni órákban szépszámu embercsoport verődött össze a brassói Kapu-utca egyik cipőüzlete előtt, melynek tulajdonosa Nagy Ferenc kereskedő.

Az ajtót rendőrök állták körül. A rendre vigyáztak. Az árverés rendjére, mert az folyt itt. Az ajtóban barnaruhás ur erőlködött. Az adóvégrehajtó egy-másután mutogatta a cipőket:

— Kettőszázötven lej.

Némaság.

Más k cipőt mutat. Szép cipő:

— Száz lej!

Csend.

Később megjegyzésekkel fűszerezik az emberek a furcsa aktust.

— Nem tudnám felhuzni az ilyen cipőt, mert szoritaná a lábamat.

Másik a végrehajtóra mutat:

— Ez is szomorú foglalkozás.

Van, aki tréfál.

— Egy árnyalattal világosabb cipőt mutasson!... Egy centivel alacsonyabb sarkut!...

Befurakodok az üzletbe, ahol a tulaj-

donos kétségbeesetten figyeli a végzetet.

Kérdezem, beszél:

— Hatvanezer lej adótartozásom van. Igyekeztem törlesztetni. Nem mondhatják, hogy makacsságból nem fizettem... Ma is törlesztettem valamit belőle, de látom, nincs irgalom!

Irgalom mégis van! A közönség nem veszi a cipőt. Egy óra alatt alig két párat adtak el. A dobozban, melybe a pénzt gyűjtik, mindössze pár darab százejes hever. Mikor lesz ebből 60 ezer?

A tulajdonos keserűen hozzáteszi:

— Most láthatják az urak, hogy nem olyan könnyen megy a cipőeladás. Nem kell a közönségnek, ha öt-tíz lejért adja, akkor is megmondolják, hogy megvegyék-e! Mert nincs pénz az embereknek!... Most ők is látják.

Igy mondta a kereskedő, de nem egészen erről van szó. Szervezetlenül, indítvány nélkül létrejött a bojkott.

Nem kellett az olcsó cipő. Banikért sem kellett.

A külföldi hitelezőket kellett volna idehozni. Adatért a készülő jelentéshez...

Kovács György

A Balkán-egyezmény miatt felborult a görög kormány helyzete

Venize'os nyílt tiltakozást jelentett be az egyezmény elfogadása ellen. Az aggodalmas „olasz kérdés”, amely magát Maximos külügyminisztert is nyugtalanítja

Vannak-e hát katonai rendelkezései a Balkán-egyezménynek?

Athén, március 8

Görögország belpolitikai harca a Balkán-egyezmény körül egyre hevesebb és egyre jellegzetesebb is.

Jelentették hogy a görög külügyminiszter magához kérette az egyezményt aláíró balkáni államok vezetőit és közölte velük, hogy a görög parlament kész az egyezmény megszavazására, bár egyidejűleg ragaszkodik ahhoz, hogy bizonyos magyarázó és megszorító értelmű jegyzéket csatoljon az egyezmény-szöveghez. Ugyanakkor a külügyminiszter közölte a sajtóval is, hogy a pártközi értekezleten sikerült egységes álláspontot hozni az elmentéses véleményeket s így a Balkán-egyezményt Görögország anélkül fogadja el, hogy annak lényeges módosítását követelne.

Az újabb jelentések most azt mutatják, hogy a külügyminiszter, Maximos, korán hozta a nyilvánosság elé vélt győzelmét. Az a megegyezés ugyanis, amely a pártközi értekezleten a kérdésben létrejött, még nem volt végleges érvényű s a felmerült nehéz ügyet egyáltalában nem

intézte el. A pártközi értekezlet csak annyiban állapodott meg, hogy közös parlamenti nyilatkozatot fogad el a Balkán-egyezmény ügyében, de arról még, hogy az a parlamenti nyilatkozat milyen legyen, nem történt megállapodás. Így aztán a harc tovább folyik az ellenzéki pártok és a kormány között s újra olyan mérges állapotba jutott, hogy a kormány lemondása is időszerűvé vált.

A közös parlamenti nyilatkozatra vonatkozólag három javaslat kering a politikai pártok között. Az első a kormány javaslata, amelyhez Maximos ragaszkodni kíván. A második Venizelos javaslata, mely éles ellentétben áll a kormány szándékával és akaratával, a harmadikat pedig Mihalakopoulos fogalmazta meg, mint középen álló és közvetítő javaslatot. A harc a háromféle javaslat körül egyre erőteljesebben kavargó s miután Venizelos csoportja meglehetősen erős, Csaldarisz miniszterelnök már be is jelentette, hogy szűkség esetén nem riad vissza a lemondástól sem, mert szerinte a kormány álláspontja az egyedüli elfogadható álláspont.

Mi körül folyik a harc?

Érdekes, hogy bizonyos szempontokból és egyideig maga Maximos külügyminiszter is osztotta Venizelosnak és pártjának aggodalmát. Ez az aggodalom főként Olaszországgal kapcsolatban indokolt. Venizelosnak az volt a véleménye, hogy amennyiben a Balkán-egyezményt aláíró államok háborus viszályba kerülnek, például Olaszországgal, amely nem is balkáni állam, az egyezmény szerint Görögországnak is vállalnia kellene az ellenségeskedést Olaszországgal. Ez olyan kötelezettség, amit Görögország nem vállalhat, tehát szűkitenie kell az egyezmény szövegét úgy, hogy az egyezmény véd- és dacszövetség jellege szigorúan

bennszülött, a többi 75 százalék bevándorolt.

Az előadás lényege tehát összesűrítve az volt, hogy a románságnak nincs oka aggodni, félnie a jövőtől s a kisebbségektől, amelyek folyton sorvadnak, miközben a román nép rohamosan szaporodik minden vonalon.

Nem tudjuk, meghallgatta-e az elő-

adást Goga és a többi tulzó nacionalista és türelmetlen politikus, aki állandóan a városok és az ország románosítását sürgeti. Avagy nyilván mesterségesen is elő akarják segíteni azt a folyamatot, a melyet Manuila dr. felvázolt előadásában?

Mindebből kitetszik, miben is áll az a sokat emlegetett kisebbségi sors.

ról, hogy bármelyik állam háborúba keveredjék miattuk egy olyan állammal, amely egyébként barátságos viszonyt tart fenn vele.

Igaz, hogy az egyezményben előírt gazdasági elzárkózás alkalmat nyújthatna arra, hogy ellenséges viszály keletkezék belőle. Görögország és Olaszország között azonban barátsági és döntőbírói szerződés van, amely nyomban életbe léphet akkor, ha az egyezmény aláírói közül valamelyiknek háborus bonyodalma keletkeznék, mondjuk éppen Olaszországgal. Vagyis: a Balkán-egyezmény nem zárja ki és nem semmisíti meg a már megkötött barátsági és döntőbírói szerződéseket, amelyekre egyébként Törökország is nagy súlyt helyezett.

Venizelos tiltakozást jelentett be

Ilyen előzmények után jutott el a nagy kérdés a keddi parlamenti ülés elé, amikor a nagy és sok tekintetben váratlan fordulat megtörtént. Venizelos már nem tartotta magát a pártközi értekezleten megszűletett megállapodáshoz sem, hanem felállt és az ellenzéki pártok nevében tiltakozást jelentett be az egyezmény „ratifikálása” ellen.

Venizelos erős fellépése igen nagy zavarba hozta a kormányt, amely már azt hitte, hogy az egyezményről szóló parlamenti nyilatkozattal le tudná vezetni az ellenzéki ellentállást.

Jelentéseink szerint a kormánynak most már nincs más választása, mint lemondani s úgy irányítani tovább a dolgot, hogy új választással szerezze meg magának azt a többséget, amellyel az egyezményt ratifikálni tudja. Arról lehet tehát szó, hogy Csaldaris lemond, de újra ő kapja meg a megbízatást, mire feloszlátja a parlamentet és kiírja az új választásokat.

Törökország nagyban ratifikál

Törökországban már nincsenek ilyen mérges harcok és ilyen aggodalmak a Balkán-egyezménnyel kapcsolatban. Kemál pasa mindenkivel megköti az egyez-

— Bágyadt, levert, dolgozni képtelen egyéneknek! a természetes „Ferenc József” keserű szavakkal teszi a vérkeringést és emel a gondolkodó- és munkaképességet

ményt, a török nemzetgyűlés pedig mindent elfogad, amint ez már a diktatúrák alatt szokásos.

A keddi török nemzetgyűlés jóváhagyta a török-magyar barátsági és döntőbíráskodási szerződés meghosszabbításáról felvett jegyzőkönyvet. Azután megszavazta a török—görög egyezményt, a török—román és török—jugoszláv barátsági és döntőbíráskodási szerződéseket, és végül a Balkán-egyezményt is, amelyet így egész sereg barátsági és döntőbíráskodási egyezmény vesz körül, támaszt alá, vagy gyengít.

Olvasd már?

Sajnálhatja, mert nagyszerű, érdekes és őszinte szerelmi regény lapunk február havi ajándék-költele

Castano —
Köszeghy Marianne

A MODENAI ORVOS

cimű írása.

Megkaphatja a lapárusítónál, a birományosnál, a kiadóhivatalban, mindenütt, ahol lapjainkat árulják.

A REGENY KEZELESI KÖLTSÉGE 4 LEJ.

HIREK

Baradlai László:

Slágerek

A jótékonycélu bálon, hajnal felé, amikor már mindenki belefeledkezett egy kis szórakozásba és nem gondolt arra, hogy ez a valószínűleg, kicsit duhajkodó nekirugáskodás holnapra keservesen megbosszulja magát, mert holnap keserű lesz a szája, a gyomor égni fog, az esedékes számlákat nincs miből kifizetni, a társaság bevonult a bárnak kinevezett mellékterembe.

— Mulassunk egyszer szívből és magyaron — mondta az agilis terménykereskedő, aki — amikor a lóhere ára nem esik — jókedvű és nagyuri gesztusokra hajlamos lény.

— Mulassunk — mondták a társaság többi tagjai nekidivánmodva — feledkezzünk meg a máról.

Igy kezdődött. Persze, cigány nem volt. Előkelő bál volt bizony ez, nem volt sok keresni valója a cigánynak. A primás helyett a jazz-karmestert kerítették elő és leültették a zongorához.

— Játssza kérem azt a nótát — mondta a karmester ur vakítóan elegáns szmokingjától láthatóan feszélyezett tekintetű vezető —, hogy „fakó lovam lábnyomát...”

— Ez már nem igazi mulatás. A karmester urat, aki többet keres, mint egy törvényszéki bíró, nem lehet letegezni, nem lehet parancsolni neki. Itt csak kérni lehet, bezzeg a régi világban...

Mindezt a terménykereskedő mormolta. Befejezni a mondatot nem volt ideje, mert az elegáns karmester udvariasan megszólalt:

— Öszintén sajnálom, de ezt a dalt nem ismerem.

— Hát mit ismer?

— Csak slágereket. A legújabb és legdivatosabb slágereket. Mindegy az. A slágereknek a hölgyek örültek különösen. A zongorista belecsapott a zongorába és kellemes tenorhangján énekelni kezdett:

— *Hogy van, hogy van kis Szekeres? Ugy-e maga se keres? Borzasztó.*

— Mi ez? Mi ez? — dohogott a terménykereskedő.

A hölgyek azonban lepisszegték. Látható élvezettel hallgatták a „népköltészetünk” e legújabb termékét. A zongorista folytatta:

— *Hogy van, hogy van, kis Faragó, De rövid a takaró. Borzasztó.*

De kérem, mi ki akarunk menekülni a mából? Hát azért mutat az ember? Mi közöm nekem a kis Faragóhoz? Rövid a takarója? Addig nyitózódik csak, a meddig ér. Mi sem nyitózódhatunk jobban. És a Szekeres, aki nem keres? Erről jut eszembe az öcsém, aki szegény keres. Állást keres. De nem talál. És a végén még ez a suttogó szmokingos bariton el-fuvalkúzza, hogy „*hogy van Dombai? Van-e ugy-e gondjai?*” Kinek nincsenek? Nekünk is vannak. Hiszen ezt akartuk elfelejteni? De lehet?

— ... Izé... miszter... karmester ur... játsszon valami mást, vidámabbat.

— Kérem — mondja sértődötten a mester és rágyújt:

— *Lennék a kismacska, Ha van jó gázmaszkja...*

— Elég! Elég ebből az örületből. Hát mi ez? Gázvédelmi előadás, vagy mulatás? Ha én mulatni akarok, ne juttassák eszembe, hogy karácsonyra elfelejtettem magamnak és családomnak gázmaszkát venni. És már a nő is? Csak akkor lenne a „kismacska”, ha előbb gázmaszkát veszek?

— Én igazán nem értem, kérem — mondja a szmoking —, ezek mind a legújabb slágerek.

Süsse meg a slágereit. Gyerünk haza, lefeküdni. Otthon sokkal vidámabb az élet. Hiszen otthon nem mulat az ember.

— Makkai püspök a Székelyföldön. Tudósítónk jelenti: Makkai Sándor dr., Erdély református püspöke, Sepsiszentgyörgyön idézik Vásárhelyi János püspökhelyettes. Hűség Gyula tanügyi előadó és Mester Mihály pénzügyi előadó társaságában. A püspök a Székely Mikó Kollégium és az elemi iskola ügyeit vizsgálja meg és felhasználva ezt az alkalmat, előadásokat tart. Makkai püspök vasárnap délután érkezett Brassóba, hol a brassói és sepsiszentgyörgyi egyházak és intézmények küldöttségei fogadták. Innen autót ment Sepsiszentgyörgyre, hol este 7 órakor tiszteletére társas vacsora volt a kollégium tornacsarnokában. Hétfőn délelőtt a Rikánbeli Komunitás négy egyházmegyéjének lelkes értekezletén vett részt a püspök. Értekezlet után közeledett a kollégium éttermében. Délután a kollégium egyes osztályait látogatta meg, este 6 órakor pedig hatalmas közönség előtt a tornacsarnokban előadást tartott „Férflak az egyházban” címmel. Kedden délelőtt és délután a kollégium osztályait látogatták meg, este Vásárhelyi János püspökhelyettes tartott előadást az „Evangélium, mint életgyakorlat” címmel. Szerdán az elemi iskolák vizsgálatára került sor, délután ebéd volt Kónya Kálmán egyházmegyei és kollégiumi főgondnoknál. Nagyborosnyón. A püspököt és kíséretét meleg szeretettel és szívből jövő benső ünnepeléssel veszi körül Sepsiszentgyörgy és egész Háromszék megye református közönsége.

— Sötétség és hideg uralkodik a csikmegei falvak vasúti állomásain. Csikszederéről jelenti: A csikmegei falusi utazóközönség között nagy elkeseredést idézett elő, hogy az egyes falusi állomások várótermében már február végén beszüntették a fűtést, noha elég hideg időjárás van. Fokozza az elkeseredést az is, hogy ezek az állomások egyáltalán nincsenek kivilágítva. Még a pénztár előtt sincs lámpa. Még a jegyek megváltásához szükséges pénzeket sem tudják kiszámolni az utasok. A vasút saját érdekében eszelekednek, ha ezeken az igazán tarthatatlan állapotokon erővesztéskedésekkel változtatna.

ABLAK

Shapley tanár, a Harvard-obszervatórium híres fizikus-vezetője, a napokban nagy fellépést keltett előadásában foglalkozott azokkal a rendellenességekkel, amelyek a világegyetem nyugalmát és békéjét a legutóbbi időkben komolyan veszélyeztetik. Shapley elmondta, hogy pontos megfigyelések alapján ma már kétségtelenül kijelölhető a súlyos bajok sorozatának legfőbb oka: ami nem más, mint az a körülmény, hogy az égitestek a világűrben nincsenek egyenletesen elhelyezve. Ilyesformán azután a világegyetem egyre inkább elveszíti egyensúlyát. Különösen azért, mert ez az egyenlenség folyamatosan fokozódik. A világűr északi részében majdnem kétszer annyi világrenniser van, mint délen és az egyenletlenség központja a Föld közelében található. Ezt a közelséget persze nem kell túlságosan szigorúan venni, mert — hetvenmillió fényévnek felel meg. Kétszázmillió fényév távolságban viszont az egyensúly állítólag ismét helyreáll — fejezte be megnyugtató beszédét az amerikai tudós.

Most már értjük. Most már teljesen világos, hogy egy ilyen Göring mitől zaparodik meg. De mitől zaparodtak meg a tömegek? Persze, persze, a hollywoodok...

Elfajzott Bismarck unokák:

Megfosztották nemességétől a vaskancellár két „nem fajtisztá” unokáját

Berlin, március 8.

A Harmadik Birodalom fajkutatói hóbortja újabb szenzációval lepte meg a világot. Nevezetesen Bismarck, a vaskancellár, a nagy és egészséges Németország megteremtőjének két unokájáról derítette ki a leszármazás utáni kutatás, hogy nem fajtiszták. Németországban tudvalevőleg most állítják össze az új aemesi

névjegyzéket, amelybe a hercegeket és grófkákat csak szigorú „fajnyomozás” után veszik fel. Ezalkalommal sült ki Bismarck Ottó hercegről és Bismarck-Schönhausen Ostrich grófról, hogy anyai ágon az angol Whitehead családból erednek, amelynek egyik tagja — ma is a londoni zsidó hitközség elnöke.

A két szegény Bismarck-unokát ezekután törölték a nemesi névjegyzékről.

— Meghalt alkoholmérgezésben. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: Lupán János marosvásárhelyi bérkocsis tegnap az egyik külvárosi kocsmában fogadásból hat deci pálinkát megivott. A hatalmas mennyiségű alkohol után még tovább is ivott a garázda kocsis, aki ekkor már közbetrányt is okozott, úgyhogy a marosvásárhelyi közkórházba szállították, ahol az alkalmazzott ellenszerek ellenére is, alkoholmérgezésben rövidesen kiszáradt.

— Elitették a szatmári villanyüzem sikkasztó pénzbeszedőjét. Szatmárról jelenti: Annak idején megírta a B. L., hogy Crisan Dumitru a szatmári villanyüzem pénzbeszedője, 154.800 lej elikkasztott a beszedett villany- és vízdíjakból. Crisan letartóztatták és ma tartották meg ügyében a főtárgyalást. Vallomásaiban azt állította, hogy csak harminezer lejt sikkasztott el, a többi pénzről nem tud számot adni. A bíróság hivatali sikkasztás miatt hat hónapi fogságra ítélte. Az ítélet jogerős.

— Más helyett tartóztatták le. Csikszederéről jelenti: Néhány héttel ezelőtt a nagyváradi rendőrség országos körzést adott ki egy Rosenthal Márton nevű odaváló kereskedelmi ügynök ellen. Szélhámosságok sorozatáért körözik, amit különböző álnévek alatt, egyes nagyváradi tekintélyes cégek nevében követett el. A rendőrség szerint a jölvédelmező „mesterséget” most is folytatja. A körözöléssel alapján tegnap a gyergyótekerőpatoki csendőrség őrizetbe vett egy Hirsch nevű nagyváradi fényképnagyítót ügynököt. Az volt a gyanu, hogy azonos a körözött Rosenthalal. A szabályszerű okiratokkal felszerelt embert, a kinek arca erősen hasonlított a körözöttéhez, a csikszederai ügyészségre kísérték, ahol azonnal telefonösszeállításra léptek Nagyváradal s két perc alatt kiderült, hogy ártatlan. A más bűneiért meghurcolt embert azonnal szabadon engedték.

Morfondirozva indulunk kifelé. A terményesnek a kis Szekeresről eszébe jutott hogy esik a lóhere ára és ő sem keres és dohogott, hogy mégis csak szebb volt az, amikor azt huzta a cigány, hogy „csak egy kislány van a világon!” A muzikaszó ugyan hazudott, de ez legalább szép volt. A kis Szekeres nem keres — ez viszont

névjegyzéket, amelybe a hercegeket és grófkákat csak szigorú „fajnyomozás” után veszik fel. Ezalkalommal sült ki Bismarck Ottó hercegről és Bismarck-Schönhausen Ostrich grófról, hogy anyai ágon az angol Whitehead családból erednek, amelynek egyik tagja — ma is a londoni zsidó hitközség elnöke.

A két szegény Bismarck-unokát ezekután törölték a nemesi névjegyzékről.

— Tízévre ítélték a palotailvai gyilkost. Marosvásárhelyről jelenti: Pár hónappal ezelőtt egész Erdélyben óriási megdöbbenést keltett az az országúti gyilkosság, amely a Gödmes-terháza és Palotailva közötti országúton történt és amelynek áldozata egy házasság kereskedő volt. Az arra járó csendőrök vérben fagyva találták meg Goldstein Dávid vidéki kereskedőt, aki egy közeli községbe igyekezett portékájával. Jánoska Ferenc sárpataki gazdálkodó Goldstein Dávid kereskedővel az országúton találkozott. Pénzt gyanított nála és fejével néhányszor fejbeverte a szerencsétlen embert, akitől meglovó árúját és néhány száz lej készpénzt is elrabolta. A gyilkos ezután a legnagyobb hidegvérrel az országúton hagyta áldozatát és falujába tért vissza. A nyomozó hatóságok első kihallgatása alkalmával tagadta a gyilkosság elkövetését, de később a járókelők vallomása töredelmesen megvallotta a gyilkosságot. A törvényszék tízévi börtönrre ítélte a gyilkost, aki az ítélet szerint előre megfontolt szándékkal gyilkolta meg és rabolta ki Goldstein Dávid kereskedőt. Az ügyész megnyugodott az ítéletben, míg a vádlott fellobbezett.

— Hunyadmegyei hírek. Dévai tudósítónk jelenti: Praeseck brádi sófiórl elgázolta bérautójával Déva főutcáján Pesterean Simion kéregőt, aki kórházba szállítása után rövidesen meghalt. A sófiórt a rendőrség letartóztatta. — Mult év novemberében Muntean Lajos, a dévai villanytelep mérnöke, a telep tulajdonát képező teherautóval Piskiből Kalán felé tartott. A teherautón rajta kívül még Gróza Livius pénzügyi igazgató, Somogyi Lajos pénzeszedő és Zsurka József piszkó kereskedő ültek. Az országúton, egy híd emelkedésénél az autó hirtelen oldalra fordult, a mérnök a feket megrántotta, mire a nagy sebességgel haladó teherautó a hirtelen leállítás követke-

nem hazugság. de pocsék. A jazz még játszik:

— Egy ötvenöt kilós kislány, máma már csak ez hat rám...

Az egyik hölgy — testvérek között is husz kilóval több az előírtnál — sápadtan visszafordult és úgy sziszegi:

— A fene egye meg a slágereket.

tében kivágódott. Somogyi Lajos súlyos sérüléseibe három nap múlva belehalt. Az autó többi utasai könnyebb zúzódásokat szenvedtek. A dévai törvényszék tárgyalásán kiderült, hogy Muntean mérnöknek sem sófióri vizsgálja, sem hajtási engedélye nem volt. A törvényszék az ügyben rövidesen ítéletet hirdet. — Popa Jon kristyori lakos belopózott Lőbl Károly lakására és onnan mintegy ezer lej értékben ruhaneműt és élelmiszert lopott. A törvényszéki tárgyalás alkalmából Popa Jon hosszú munkanélküliségére és éhezé- családjára hivatkozott. A bíróság védekezését figyelembe vette és 80 napi fogságra ítélte. — Tyiorean György temesvári kommunista Lúpenybe röpiratokat szállított. A röpecék terjesztésével Jakób Sándor és Pinta István ifj. munkásokat bízta meg. Az ifjakat január 31-én a röpiratok szétosztása közben a csendőrség letartóztatta. Tyiorean Lúpenyből ismeretlen helyre távozott. A most megtartott törvényszéki tárgyaláson a bíróság az ifj. munkásokat 8-8 hónapi fogságra és 2-2 ezer lej bírság megfizetésére ítélte.

— Prometheus Csikszederán. Csikszederáról jelenti: Egészen rendkívüli műkedvelői teljesítményben volt része Csikszederán műértő közönségének. Csikszederán város műkedvelő gárdája, dr. Hirsch Hugoné, a Katolikus Népszövetség csikszederai szakosztálya elnöknőjének vezetése alatt és elgondolási alapján színter hozta Eftimia Victor, az ismert román szerző Prometheus című tragédiáját. Ez a kísérlet egészen szokatlan és új. Ennek a tragédiának az előadása nagyvárosi, minden szükségességgel felszerelt színpadot és nagy művészi gyakorlattal rendelkező gárdát igényel. Mindez Csikszederán hiányzott. A tragédia előadása mindezek mellett szinte kifogástalan volt. Ifj. Sz. Csik István a Prometheus, Adorján Gizi Eromenis nimfa szerepében, Kovácsné, Rigó Manci Themis, Hódossy Kálmán Zeus, Biró Zoltán Hefaisztos személyének megvalósításában nyújtottak váratlanul szép és a helyi művészi követelményeket magasan meghaladó alakítás. Kifogástalanok voltak Seiwarth László, Apolló, Hellwig Vilmos Herakles, Pechár János Than és Bardócz Irma Li szerepében. Gondos Gyárfásné, Köszler Baba, Kovács Hanna, Veress Magda, Buzás Beci, Engelleiter Károly és Szentpéteri Bálint istenalak, Dávid Gábor, Gáspár Gábor, Ranez Sanyi, Haresa Annus, Ince Kató, Nagy Annus, Szabó Piri, Gáspár Klárka barlanglakó, Drócsa Imre, Simó Ferenc és Sprencz Pál katona szerepekben járultak hozzá a sikerhez. A művészi előadás díszleteit Szentpéteri-festő készítette el esodaszépén. Az előadás-iránt óriási volt az érdeklődés. Az első két előadás zsúfolt házakat vonzott. A március 9-ére hirdetett harmadik előadás jegyei is elővételben kelttek el, úgyhogy előreláthatólag a darabot még kétszer meg kell ismétetni. Ertesztéseink szerint a szomszédos városok, közöttük Marosvásárhely is, érdeklődik a nagyszabású előadás iránt. Lehet, hogy a kiváló és lelkes műkedvelőket az összes székel városok vendégül látják. Nagy érdeme ennek a kitűnően megvalósított merész gondolatnak az is, hogy a román szerző munkájának magyar műkedvelők, magyar nyelven való előadásával, tul a művészi teljesítménnyel, a magyar-román kulturális közeledést is szolgálja becsületesen és eredménnyel.

— Leendő anyáknak kellő figyelmet kell fordítani arra, hogy béműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes. „**Ferenc József**” keserűv használatával érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangozva dicserik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik.

— A brassói tábla súlyos ítélete a sepsikőrőspataki gyilkosság ügyében. A brassói tábla a napokban megrázó kegyetlenséggel elkövetett gyilkosság ügyében hozott súlyos ítéletet. A gyilkosság a mult év husvétján történt. Az áldozat Kósa Áron sepsikőrőspataki gazdálkodó volt. A gyilkos Duka Jenő 19 éves szolgálégy, az öreg gazdálkodó veje. A felbujtók: Kósa Ida, a meggyilkolt 19 éves leánya és a gyilkos felesége és Kósa Berta, a meggyilkolt öregember 63 éves felesége voltak. A vád a gyilkos vallomása alapján épült fel. Duka Jenő azt vallotta, hogy a borzalmas tettere felesége és anyósa bujtották fel. A gyilkosság ideje alatt az öreg Kósáné Bukarestben tartózkodott. A gyilkos vallomása szerint az öregasszony azért utazott Bukarestbe, hogy alibit biztosítson magának. Ezt a terhelő vallomást a gyilkos később visszavonta és kijelentette, hogy csak azért tette, mert asszonya és anyósa nem hozták neki ételt a börtönbe és bosszút akart állani rajtuk. A nyomozás azonban megindult a két asszony ellen is. Ezek a csendőrségen, a törvényszéken elkeseredetten tagadtak. A sepsiszentgyörgyi törvényszék az elmúlt év őszén mondott ítéletet az ügyben. A törvényszék Duka Jenőt és Kósa Áronnét 10-10 évi, Kósa Idát pedig 8 évi súlyos börtönrre ítélte. Az ügy fellebbezés útján a brassói Tábla elé került. A Tábla megismételte a törvényszék ítéletét olyanképpen, hogy Duka Jenő és özvegy Kósa Áronné büntetését 12-12 évi, Kósa Ida büntetését pedig 10 évi súlyos börtönrre emelte fel. Az elítéltek felelbezték. A főügyész indítványára a Tábla elrendelte a fiatal, 19 éves Kósa Ida és a 63 éves öregasszony letartóztatását.

LÁSSUK BUKAREST MAGYARJAIT!

SZERKESZTETTE:
HUSZÁR EMIL

Vengerkák és Kökereszt 1921–1934

1921. januárjában jelent meg az alábbi riport a boangyen vengerkákról, a bukaresti magyar cselédányokról, az akkori „Bukaresti Hírlap” hasábjain:

„FORGATAGBAN

Nem szól a csengője szerény, egyszerű, hónapok szobáinak. Lemegyek tehát a falócsón át lakásadónk, a módos háziur udvarán. Benyitok a cellanagyságú konyhába. Meleg, kissé áporodott levegő csap meg és valami birsalmás étel kellemesen fűszeres szaga. Parányi tűzhelyen, a képtelenül kicsi konyha kellős közepén fő, rotyog ez az étel. Fehér párti szállanak az alacsony gerendák barnaságához, mintha hajtáná őket felfelé a négy egymáshoz igen közeli, meszelt falacska. Amuló tekintetem gyorsan keresztül furja ezt a pulha, meleg pára-köddöt. Pár főző-edényt, fedőt, kanalat és köztük két fiatal szolgálóleányt látok, aztán két tákoló, rozoga, alacsony ágyacskát. Tiszta. Az egyik pufók csecsemő szendereg. Fiatal, kicsi, sárga kutyakölyök mellette, orrával a pólyán anyatejéről álmodhatik, a gyermekhez hasonlóan: szopásra mozdul neki is a kis pófája. Félig rágott alma és majszolt kenyérdarabka a válaszfala egy másik közeli kis csoportnak, két éves forma szőke leányka három pirinyó macskafiókával és egy agyonszivott emlőjű, doromboló anyával. Békésen türi ez a szegény állatka, a pajkoskodó kis leány és a saját fiókái bolondosan kintő játékát. Cibálják, rángatják a fülét, farkát. A cicamama türelme határtalan. Piros nyelve nyalja virgane cicáit és a leányka kezét, mintha így kérne kiméletet a kis kiméletlenektől.

— Bizony, ha eljövünk a hegyeken túlról, a mi hegyeink közül, így teli leszünk itt ilyen apróságokkal! — kacag reám az erősen gömbölyű gyermek-fiatal leányzó. — Öt hónap múlva én is a világra potyantom egyet!... De te, Anikó, — fordul a tűzhelynél kavargató másikhoz — ha máris tehéntejre fogod a kisét, utolérhetsz a harmadikkal!

— Auleo, te sehonnan! — fenyegeti meg főzőkanálával vihogva a másik. — Még te gonyolódol! Hiszen alig bujtál ki a mi erdélyi hegyeink mögül, ikreket szültél az első kilenc hónap után, tizenéves korodban!... Neked van most utána a harmadik, te taknyos!

Nevetnek is, szomorkás is lesz az arcuk. És elpanaszolják magyar szóra fordítva a beszédet, hogy a mai férfiak nagyon elromlottak, betegek, gonoszak. A szülészeti klinikákon, a hoi ők is világra hozták a gyermekeiket, sok a szemfájós csecsemő... Aztán, hogy nagyon nehéz ebben a drágaságban, a természetes apák segítsége nélkül felnevelni a kis porontyokat.

És mégis egyre jönnek a hegyeken túlról és egyre így fordul a sorsuk. Hajtja őket az élni-vágyás. Vonza ide a város, mint apró bogarakat a lámpafény. Jönnek a szűk, levegőtlen konyhába, a mulatóhelyek pazar romlottságába. Ontja őket be, Örománia testébe, a román fővárosba, a Kárpátoktól az erdélyi föld. Jönnek a leányok: magyarok, székelyek, szászok, románok. Jönnek cselédányoknak, jönnek vengerkáknak és itt a sors összecserélgeti őket: a kis cselédből hirtelen vengerka lesz, a vengerkákból cseléd.

★

Tehát már akkor, tizenhárom évvel ezelőtt kezdődött a hosszú és fájdalmas boangyen-kálvária, amely 1934-ben eljutott a „Kökereszt” szomorú állomásához.

Kéjutazás, amely a hamis csekk miatt börtönnel végződik

Nagyszabású csekkhamisítás nyomára bukkant a bukaresti ügyészség. Az ügy még a múlt évből ered, amikor egy társaskirándulás résztvevői Kairóba indultak Zamfir Mihály vezetésével. Mivel azonban a jegybanktól nem kaptak elég devizát, a vezető, egy Moise, másnéven Moisescu nevű zugtőzsdéstől „fekete devizacsekket” vásárolt. Megérkezve Egyiptomba, valami nézeteltérés támadt a társaság és vezetőjük között, úgyhogy a kirándulók valószággal elcsapták Zamfir és egyedül folytatták útjukat, a csekket pedig a társaság egyik tagja be akarta váltani Kairóban. A jóhiszemű utast azonban furcsa meglepetés érte: a bemutatott csekk ellenében nem valutát kapott, hanem pár pere múlva bennszülött rendőr tette vállára a kezét és bekísérte a dutyiba. Jó néhány hónapba telt, míg a szerencsétlen be tudta bizonyítani ártatlanságát és kiszabadult.

A kirándulók, hazaérkezve, jelentést tettek kalandjukról a bukaresti ügyészségen, amely hosszasan nyomozás után tegnap elfogta a csekkhamisító banda nyolc tagját, köztük egy spániola-utcai nyomdátulajdonost, egy anyósdást és még hat bűntársat. További részleteket a nyomozás érdekében nem közöltek.

Százezer lej jutalom annak, aki rendőrkezre adja Popovici képviselő gyilkosait

Popovici Őzséb bukaresti képviselő meggyilkolásának titokzatos ügyében a rendőrhatalóságok nyomozása — amint ismeretes — végleg holtpontra jutott. A gyanuba vett egyének sorra másholletet bizonyítottak és a rendőrségnek be kellett látnia, hogy képtelen a maga erejéből nyomukra bukkanni a gyilkosoknak, a kik fontos okmányokat raboltak el a képviselőtől. Popovici ugyanis több nagy bel- és külföldi magánvállalatnak ügyésze volt és éppen külföldi utra készült nagyjelentőségű tárgyalások lefolytatására a nyugati fővárosokban.

Tekintettel a rendőrség tehetetlenségére, Niculescu-Bolintin ügyész az áldozat családjával egyetértőleg

százezer lej jutalmat tűzött ki annak, vagy azoknak, akik a hatóságokat a vakmerő rablőgyilkosok nyomára vezetik, illetőleg feljelentik azokat.

Az ilfovi ügyészség bizik abban, hogy a nagyösszegű jutalom révén sikerül megtalálni, kik voltak a gyilkosok, annnyival is inkább, mert egyesek névtelen levelekben már jelezték, hogy bizonyos összeg fejében hajlandók biztos nyomra vezetni a hatóságokat.

Ujból a Magyar Színház

A legutóbbi bukaresti „Lássuk”-ban nekrológot írtunk az elhunyt Magyar Színházról.

És most egy új színház születését jelentjük.

Míg a régi társulat tagjai a Székelyföldön vendégzerepelnek, a finanszírozó volt fakeskedő Mundnak huszéves fia, művészi táncoskomikus néven, Halmágyi Hary felvette az igazgatói címet és új „állandó” színházat nyitott a Transilvania termében (Bulev. Schitu Măgureanu 6.)

Keserű hangon voltunk kénytelenek elparentálni Mund ur előbbi balsikerű művészi vállalkozását. A társulat a legjobbat adta, nemcsak Bukarest magyar közönsége, hanem a románok is lelkesen támogatták őket. Mindennek dacára megbukott a harmadik bukaresti magyar színház is. Nem a művészi nivótlanág, sem a bukaresti magyarok közönye buktatta meg, hanem a kellő anyagi fedezet

hiánya.

Akkor felemeltük tiltakozó szavunkat a bukaresti magyar Thália könnyelmű udvarlói ellen.

Most is ugyanaz a megjegyzésünk.

Február 27-én nyitotta meg kapuit a negyedik bukaresti magyar színház. Ed-dig a híres két pesti sláger, Indig Ottó „Ember a hid alatt” című szindarabját és az „Egy csók és más semmi” című operettet adták elő a bukaresti körülményekhez viszonyítva, szép sikerrel.

És mégis semmi biztosíték sincs arra, hogy ez a társulat is ugyanazon okból ne ugyanolyan sorsra kerüljön, mint elődjei.

Ne gondolja a fiatal igazgató, hogy rosszakarat diktálták e sorokat. Ellenkezőleg, demonstrálni akarjuk, hogy mennyire tőle függ az Erdélyből többnyire Marosvásárhelyről, ahol állítólag szerződésük volt — hozott magyar színészek sorsa.

A bukaresti magyar sajtó történelméből

Goga Octavian, mint magyar lapalapító

A napokban hangzott el a bukaresti parlamentben Goga Oktávián beszéde tli gyűlölettel minden ellen, ami nem román és főleg, ami magyar.

Leginkább a cenzura alatt nyögő „hatalmas” erdélyi magyar sajtó hívta ki a budapesti „Luceafărul” volt főszerkesztőjének tájékozó dühét és féktelen bosszúvágását.

Pedig, ha kutatni kezdünk a bukaresti magyar sajtó történelmi adatai között rábukkanunk a tizenhárom évvel ezelőtti Gogára, aki maga alapított és finanszírozott egy magyar napilapot a román fővárosban.

Persze akkor, mikor még jó üzlet volt a „demokrácia” és „kulturközeledés” és nem most, mikor hasznosabb a divatos szélsőnationalizmus és fajvédelem konjunktúra-énekesevé szegődni.

A bukaresti ügyészség II-ik kabinetjének irattárában található egy a Paul Jonescu Paston vizsgálóbíró által 1925 szeptember 16-án kiállított, 21—25 számú végzés, amely így kezdődik:

—...1920-ban egy az Averescu tábornok, akkori miniszterelnök, Goga Oktávián miniszter és Varjassy Lajos közötti értekezleten elhatározták egy magyar napilap alapítását a román fővárosban, amely román propagandát csináljon Erdélyben...

Folytatásában a végzés elsorolja, hogy mivel Goga nem akarta direkt a kormány pénzéből támogatni a lapot, egy Papir R. T.-ot alapítottak Varjassy vezetésével. A „Hártie” S. A korlátlan vámmentes papirbehozatali engedélyt kapott. A papir-üzlet jövedelméből kellett volna fenntartani az újságot.

A lapot meg is indították „Bukaresti Hírlap” címen. Varjassy és Gedeon Imre kiadásában. A papírizlet is megindult, néhány száz vagont behozta Bécsből, de nem használták fel a kijelölt célra, ha-

nem elkezdtek vele panamázni és a lap megbukott.

Az ügyészségen együttesen kihallgatták Varjassy Lajost, Gedeon Imrét, Averescu tábornokot, Gogát, Deleanut, Cicost, Tasleanu és Argetoianu minisztereket. De miután nincsen kit konkrétan felelősségre vonni, az ügyészség elejti a vádat.

Igy a hivatalos irat.

A Bukaresti Hírlap szerkesztőségét még a lap bukása után kiutasították az országból. De a névleges kiadó, Gedeon Imre azóta már tozsgyökeres bukaresti polgár lett. Varjassy pedig, a szegedi magyar kormány volt minisztere most utóte fel újból a fejét a román fővárosban és a minisztériumok előszobáiban.

Miután megegyeztek Gogával, Gedeon és Varjassy a panama-papírral együtt lehozatták Bécsből a magyar emigráció több tagját és beültették őket a Bukaresti Hírlap szerkesztőségébe.

Megindult a papirpanama a „vörös” Bécs és „demokrata” Bukarest között, a „fehér” Budapest bevonásával és közvetítésével.

Gedeon ügyes bűrzetrükkel mélyen le nyomta Bécsben a papir árát és összevásárolt néhány száz vagont. A Brailában elraktározott mennyiséget aztán jó zsirok áron ismételtelen eladták a főváros valamennyi nyomdájának. Persze csak számlákon. Mert ugyanazt a mennyiséget nem lehetett egyszerre több vevőnek szállítani. Dehát a „Hártie” nem azért volt állami vállalat, hogy ne lehessen a botrányt el-tussolni.

Közben az újságírók is rájöttek a panamára, felmentek a minisztériumba Gogához. Persze eredmény nélkül. A naivok! Aztán leleplezték az ügyet a román sajtóban. Erre kiutasították őket az országból. És a lap megszűnt. A kiadók pedig meguszták egy kis vizsgálati fogsággal.

És Goga?

Svábhegyi Szanatórium

(Budapest centrumától 12 percre)

Ideális subalpin klíma, ideális diéta és elátás.

Legnagyobb luxus — Mérsékelt árak
Kúra, sport, szórakozás.

Bukarestben készül az első japán — magyar szótár

„Az ember tragédiája” japán fordításban

Marosvásárhelyről a következő levelet kap-tam:

„Érdeklődéssel olvastam a „B. L.” február 12-iki 34. számában „Egy aktuális évforduló: 30 év az orosz—japán háború kitérőse óta” címen megjelent riportját s ez késztetett arra, hogy jelen soraimmal Önt felkeressem...

...A világháborúban orosz fogságba estem és táborról-táborra történt hányódtatások után Vladivosztkba kerültem, ahol hadifogoly táborunknak japán kezelésbe való jutásával alkalmam nyílt japánokkal való közvetlen összeköttetés létesítésére, mely az idők folyamán annyira elmélyült, hogy nyelvüket elsajátítottam s megtanultam a japán írást is.

...Elhatároztam, hogy nagy szorgalommal gyűjtött japán szókincsemet egy magyar—japán és japán—magyar szótár összeállítására használok fel, mely törekvésem — úgy hiszem — egy eddig még nem létező munka kiadásához vezethet. Segédforrásaim a vladivosztki keleti akadémia orosz—japán tankönyveinek vaskos kötetei, melynek kiegészítője a Wolfarth és Odagiri által összeállított tokiói „Fusambo” 1912. évi kiadású 160 oldalas japán—német szótár, ugy, hogy a japán—magyar rész ez utóbb említett szótár teljes szókincsét, míg a magyar—japán rész a kis „Kelemen” magyar—német szótárnak vezérszavait is felülmúló szókincset tartalmazna. Az utolsó simítás munkálatokat most végzem s amennyire a hivatásos teendőim elvégzése után rendelkezésemre álló szabadidő ezt megengedi, haladok vele...

...Közben, a változatosság kedvéért, Madách „Az ember tragédiája” című munkájának japánra való yers fordításán fáradozom...

A folytatásban a levél írója, — Várady Gyula marosvásárhelyi magánhivatalnok, — arra hivatkozva, hogy riportom szerint a bukaresti japán konzul magyar nyelvtanulmányokkal foglalkozik, kér, hogy teremtem meg köztük az összeköttetést.

Jasuharu Aoky konzul örömmel kapott az alkalmat. Most szorgalmasan leveleznek egymással és tárgyalják az első japán—magyar és magyar—japán szótár megjelenésének lehetőségét.

A napokban fogja elküldeni Tokióba egyik neves költőbarátjának „Az ember tragédiája” fordítását, Várady Gyula kéziratában. Egyszermind felvette a kapcsolatot egy előkelő tokiói nyelvészeti könyvkiadóvállalattal.

Nemsokára aztán összeülnek és itt Bukarestben végzik el közösen a végső simításokat a volt magyar hadifogoly uttörő munkáján.

Szerencsés számok

Az állami osztálysorsjáték szerda délelőtti húzásán a következő számokat sorsolták ki jelentékenyebb nyereményekkel:

300.000 lejt nyert: 26.077.
100.000 lejt: 54459.
70.000 lejt: 62496.
50.000 lejt: 12295, 62388.
2.000 lejt: 51373, 35481, 55425, 33826, 17749.

Kisorsoltak még számos kisebb nyereményt is.

Előfizelőink figyelmébe!

Mindazon előfizelőinknek, akik nem helyi pénzbeszedő útján szoktak fizetni és előfizetésük I. hó 15-én lejár, a mai napon postautalványt küldtünk ki. Nagyon kérjük az illető előfizelőinket, szíveskedjenek ezen postautalvány felhasználásával az előfizetés megújítására szolgáló összeget mielőbb átutaltatni, nehogy — ennek hiányában — lapunk folytatlatagos küldésében megszakítás álljon elő.

Bonyolódik a marosvásárhelyi adóhivatali panama

Vezető tisztviselők letartóztatására is sor kerül

Marosvásárhely, március 8

Beszámoltunk arról, hogy a marosvásárhelyi adóhivatalnál történt visszaélések főtette, Szántó Elek adóhivatali tisztviselő, kihallgatása során saját büncselekményének enyhítésére töredelmes vallomást tett és a visszaélések egész sorozatát vallotta be, amelyeket az adóhivatal néhány tisztviselőjének közreműködésével követett el.

Szántó Elek vallomása alapján a vizsgálóbíró Pető Pál, Cozos Péter és Iconariu adóhivatali tisztviselőket is őrizetbe

vette és a tisztviselők bűnössége mellett felmerült súlyos bizonyítékok birtokában a marosvásárhelyi törvényszék vádтанácsa már helyben is hagyta a megtévedt köztisztviselők első harmincnapi vizsgálati fogságát.

Az eddigi nyomozási adatok szerint a marosvásárhelyi adóhivatalnál történt visszaélések egészen 1932-ig gyulnak vissza és azokba vezető tisztviselők is bele vannak keverve. Emiatt a napokban már a súlyosan kompromittált magasabb rangú tisztviselők letartóztatása is várható.

Tanító, aki lelőtte az almatolvaj gyermeket

Ujabb gyilkosság az erzsébetvárosi törvényszék előtt

Erzsébetváros, március 8

Az erzsébetvárosi törvényszék a napokban ismét szenzációs gyilkossági bűnpert tárgyal, amely nemrégiben az egész környék érdeklődését felkeltette.

Az erzsébetvárosi ügyészség vádirata szerint Sasu János, Sara Demeter és Goga Augustin fiatal legények az Erzsébetváros melletti Velcz községben pár hónappal ezelőtt elhatározták, hogy elmennek Simonis Mihail odaváló szász tanító kertjébe almát lopni. A kert drótkerítéssel volt körülfalva és a három legény, Goga vezetése alatt, átugrott a drótkerítésen. Amikor a legények a kertbe érkeztek, sorban felálltak az almafa alatti padra és az almát szedni kezdték, amelyet viszont Sasu János gyűjtött össze, egy magával hozott kosárba.

Almaszedés közben a tanító lakás méhérszete felől látna és lépések zaját hallották a legények és mivel a zaj alig 15 méternyi távolságra volt, az almatolvaj fiatal legények futásnak indultak. Futás közben hallották még a tanító felhívását, aki megállásra szólította fel őket. Ezután közvetlenül a közelükben egy pisztolylövés zaja is hallhatóvá vált.

A három fiatal legény nem állott meg a felhívásra és a lövés zajára és tovább

futottak, a tanító ekkor másodszor is lőtt, a legények ekkor sem állottak meg menekülésükben, hanem átugrották a kerítést. Amikor az utra értek, Sasu Demeter és Sasu János, akik egy közeli kukoricásban rejtőztek el, azt vették észre, hogy Goga Augustin nevű harmadik barátjuk elmaradt és a két legény hiába kereste a harmadik almatolvajt egész este.

Másnap reggel azonban Goga Augustint holtan találták meg a tanító kert közelében.

A hivatalos vizsgálat és az orvosi bizottság megállapította, hogy a fiatal legény halálát egy 15–20 méter távolságból érkezett golyó okozta, amely a legény tüdejét szétrocsolta és rögtön halált okozott.

A gyilkosság rekonstrukciója szerint a fiatal legényt a tanító akkor lövette le, amikor a kerítésen át menekülni akart. Utolsó erejével még átmászott a kerítésen és súlyos sérüléseibe az országúton belehalt.

Az erzsébetvárosi törvényszék, amely a napokban foglalkozik az ügyvel, gyilkossággal vádolja a tanítót, aki szabadlábban védekezik.



Energia

hiánya megakadályozza

munkája végzésében, elcsüggeszti...



Számos nő teszi fel a kérdést: „hogyan táplálkozzam megfelelően, anélkül, hogy alakomat és egészségemet veszélyeztetném?” A válasz:

OVOMALTINE.



Akár irodában, akár otthon dolgozik, energiára van szüksége. Számos energiaforrás létezik, de a legfontosabb közöttük az étkezés és az alvás.

54 országban, az asszonyok ezrei — akár tisztviselőnk, akár csak a háztartással foglalkoznak — oldották meg ezt a problémát.

Lefekvés előtt egy csésze Ovomaltint isznak, ezt a nagyszerű svájci italt, amely teljes értékű tápszer, kellemes ízű, energiát ad, új erőt, egészséget és ugyanakkor a legjobb altatószer, anélkül, hogy bódító lenne.

Akik hamar elfáradnak, akik erőtlenekek, akik legyengültek, okvetlenül igyanak Ovomaltint.

Ára: Lei 50.—, 98.—, 175.—, 320.—

OVOMALTINE

Dr. Wander r. t. üzemek készítménye.

A viccelő Göring

1934: A német kormány már érintkezést keres a külföldi sajtóval

Képek az első nagy sajtófogadtatásról

Berlin, március 8.

Nagyot néztek a berlini külföldi újságírók, amikor napi postájukban Göbbels miniszter meghívóját találták meg. A régi, éveken át bevett, előtűnt már szinte hagyományos? hebetenti péntek délutánok, amikor a külföldi sajtó a legfesztelebből jöhetett össze a 65 milliós Birodalom politikai, szellemi és tudományvezetőivel, tavaly óta, a horogkeresztű hatalom uralomra jutása percében megszűntek. Feltelegessé vált a szabad szolász, barátságos eszmecsere és kölcsönös megismerés, amint hogy feleslegessé is vált a sajtó részéről a kíváncsiság... melyet hosszú heteken, hónapokon át tartottak jelszavakkal, misztikus stílussal és tartalmu kommunikációval rövid porázon.

Voltak itt-ott kinosan kiereszkedők, nyakig begombolt és jeges hangulatu sajtó-fogadtatások, merőben új és ismeretlen arcok tűntek itt fel, köpcös, sovány, kicsi és magas urak mutatkoztak be bokázva: X. Y. államtitkár, Z. N. N. kormányfőtanácsos, dr. Ilyen-Olyan S. A. Standartenführer vagyok, vagyunk, voltam, vagy lesztek. Az újságírók elenite megdöbbenve szemlélték ezt a belpolitikai Cavalcadet, néhányan megpróbálták egy-egy nevet noteszüke felírni, vagy megjegyezni, de mindhiába... Csöstell tűntek el ezekben a napokban az új arcok, politikai karrieriek, melyek csak még jobban bizalmatlanná tették az ügyis eléggé nehéz helyzetben levő sajtó munkásait.

Azóta ez a nagy kavargás befejeződött. Letlepedett a zacc a Wilhelmstrasseban, ismét megszokottá kezdtek az arcok válni. Ma már észbekaptak kissé a nagy fiúk és kezdtek körüludvarolni a külföldi sajtót.

Ha ma itten üdvözljük a külföldi sajtó képviselőit, jól tudjuk, hogy mindegyikük mint egy-egy kis állam követe jelenik itt meg. Az

Önök háta mögött álló ezrek és százezrek pedig olyan tényezők, melyekkel foglalkozni kötelességünk.

Oh, oh, ki hinné, de csakugyan ezekkel a szavakkal kezdte meg Göbbels üdvözlő beszédét, melyet a végén így zárt le:

— És tudjuk azt is, hogy akkor, amikor még a németek ezrei és milliói is csak 14 hónap alatt eszméltek arra, hogy mi az, amit ez a III. Birodalom tőlük kíván, vagy éppen nekik szán, hogy kívánhatjuk akkor Önöktől, uraim, kik mégis csak idegenül állanak a német nép lelkeivel szemben, hogy Önök már az első napokban is százszázalékban álljanak tollukkal és meggyőződésükkel mellénk?

Ilyen hang egy Göbbelstől! Ki hinné?

Aztán sorba odalép mindegyikükhöz, nem kérde, ki az árja és hosszú beszélgetésekben jegyzi fel a kívánságokat, panaszokat, sőt nem egyszer — tanácsokat. Az újságírók és a meghívott befelől mosolyogva nézik ezt az agilitást és Orsenigo pápai nuncius, a diplomaták doyenje, finom, örökké ironikus mosolyával jegyzi meg: Lám, így szívnak újságírókkal beke-pipát a vademberek.

Neurath báró, külügyminiszter, az egyik hírlapíró noteszére vázolt térképen magyarázza a lengyel-német, magyar-osztrák-olasz és a Balkán-blokk politikai jelentőségét. Vastag, erőteljes piros ceruzás vonalakkal húzza meg a német határokat, majd egy pillanatra elgondolkozva teszi hozzá: lehet, hogy néhány milliméterrel tévedtem, de igazán csak milliméterrel...

A hosszú postaminiszter, Eltz von Rübenach, tudomásul veszi, hogy az újságírók óvat emelnék az újságküldemények cenzurázása miatt, Dood amerikai nagykövet pedig Sir Eric Phinns angol nagykövettel vonul egy sarokba

vissza. Sugishita egyiptomi diplomata Lin-Chung-Chieh öccsellenciájával cserél eszméket. Szinte idáig hallom a mandulaszemű japán nagykövet furesán tagolt német beszédét: Mandzsuria viszonya épp annyira világos, mint az Önök helyzete Angliához!

KIVEL ÉRDEMESEBB CSERÉLNI: SELDTEVEL, VAGY SCHACHTTAL?

Seldte, a birodalmi munkaügyi miniszter, ki-nél éppen előző napon voltam kihallgatáson, messziről felém nyújtott kezekkel tart felém:

— Nos, remélem, kiheverte már a tegnapi interju fáradalmait, — kérdezi.

Schacht, a birodalmi bank elnöke, legendáshírű magas gallérjában szintén részt vesz a fogadtatáson. Snokászsemlét eszik nagy szorgalommal.

Amott Papen állja türelmesen az újságírók ostromát, mi lesz mához 9 hónapra a Saarnal, ez a kérdés jár szájról-szájra. Az alkancellár elegáns szmokingjában az egyik márványoszlopnak fujja szivarja füstjét. Világos, hogy csak egy lehetőség lehet, a németek nem szavazhatnak ellenünk, én pedig, mint a Saar-kérdés német vezetője, minden erőt latbavetve dolgozom továbbra is a cél érdekében!

GÖRING...

Meglepetten Göring is megjelent a sajtófogadtatáson. Ritka vendég ilyen helyen. Gyűlöli a nyilvánosságot. Elhízva, pocakosan, tábornoki vörös hajtokás uniformisában, feltűnő rossz arcszínben, felemelt karral siet Orsenigo nunciusához. Összezsápj a bokáját, kezét fog a diplomatákkal, a német kormány tagjaival, azután, ki hinné, ki hinné, sorra kezeli a megjelent újságírókkal. A mostanában kiszabadult bolgár kommunisták kerülnek először terítékre. Göring kijelenti, hogy a kommunisták ál-

lampolgársága nem volt tisztázva s ezért húzódott a kiadás ilyen sokáig.

E sorok írója többek között az alábbi három kérdésre kapott rövid választ:

3 KÉRDÉS, 3 VÁLASZ

Igaz-e az, hogy a Kancellár és Ön között az utóbbi időben nézeteltérések merültek fel?

Szó sincs róla! A köztünk való harmónia szilárdabb, mint valaha, sem hatalmi előnyökhöz, sem más okból, köztünk eddig nem volt és nem is lesz nézeteltérés.

Önök gyakran hangoztatják, — Miniszterelnök Ur, — hogy a német forradalom jóformán egy csepp vér nélkül folyt le, ezzel szemben a külföld a német kulturbolsevizmussal és szellemi leigázással érvel?

Erről sincs szó. Az természetszerűleg elkerülhetetlen volt, hogy a sajtó jogait kissé szabályoztuk. A III. Birodalomnak nyugalomra, egységes felfogásra és bizalomra van szüksége, különben nem is lenne kivihető az a feladat, a mit mi itten magunkra vállaltunk!

Helyesnek tartja-e ezt a szinte meggondolás nélküli engedelmisséget?

Igen, — feleli habozás nélkül, de nem tulajdonosan bő alátámasztással.

Göring ezután még sokáig időzött az újságírók társaságában. Vicceket is mondott...

Nevettek is rajta. A vicceken. Közben belül mindenki csodálkozott.

Göring viccekkel kurizál a külföldi sajtó-nak.

Furcsa volt az egész...

Doros Ferenc



K Ö Z G A Z D A S Á G

Csehszlovákia 25 ezer gallon likőrt szállít az USA-nak

(Washington.) Az amerikai kereskedelmi kormány 25.000 gallon (950 hl.) likőrt Csehszlovákiából való bevitelét engedélyezte, amelyet májusig kell kiszállítani. Ha az amerikai importőrök meg lesznek elégedve a szállítmány minőségével, a kormány később még nagyobb mennyiségű csehszlovák likőrt enged bevenni az USA-ba. A likőrbevitel kompenzációs alapon történik, mert Csehszlovákia a szállítmány ellenében 50 vagon kaliforniai aszaltszilvát és 30 vagon almát vesz át. Az amerikai importőröknek az üzlet a csehszlovák árfolyamának leszállítása következtében kifizetődik.

Háboru tört ki a marosvásárhelyi építőiparosok és a munkaadók között

Marosvásárhely, március 8.

A marosvásárhelyi városi interimár-bizottság a tavasz kezdetével jelentős közmunkákat akar végeztetni a város területén, amelyeknél igen sok munkanélküli jut kenyérhez.

A közmunkák előkészületeinél azonban máris háboru tört ki az építőipari szakmában a munkások és a munkaadók között.

A szervezett építőipari és festőmunkások most új kollektív szerződést terveztek készíteni, melyben jogaik kihangsúlyozásával, a munkabérek emelését és a nyolcórás munkaidő bevezetését követelik.

A munkások a munkaügyi inspektorátushoz beadott kérelmükben a rossz munkaviszonyokra és az építőipar és a festőipar korlátolt időszakára hivatkoztak és ezért követelik a nyolcórás munkaidőt, a nagyobb munkaslétszám foglalkoztatását érdekében.

A munkaügyi inspektorátus megkezdte a tárgyalásokat a munkaadókkal, a kiket békés megegyezésre szólított fel, mert a munkások el vannak határozva arra, hogy abban az esetben, ha a kollektív szerződés nem jön létre, úgy nem veszik fel a munkát.

A jegybank árfolyama cseh átutalásoknál

(Bukarest.) Ismeretes, hogy a román exportőrök a cseh korona leértékelése folytán érzékeny veszteségeket szenvedtek. A Banca Nationala most, a cseh jegybankkal egyetértve, olyképpen intézkedett, hogy azokat az összegeket, amelyeknek utalványai február 17-ig érkeztek be hozzá, a cseh korona régi árfolyamán számolja el, míg a későbbi átutalásokat már az új árfolyam szerint. Ami a cseh koronában hosszabb határidőre kötött szerződéseket illeti, ezek külön román-cseh egyezmény tárgyát fogják képezni.

A közgazdaság hírei

MEGKEZDIK AZ ERDÉLY-BUKOVINAI VASUT ÉPÍTÉSÉT

(Bukarest.) Ismeretes, hogy a kormány már régebben elhatározta a Bukovinát és Erdély északi részét összekötő Vatra-Dornei-Kisilva vasutvonal építését, amely feleslegessé teszi a két országrész között utazóknak a lengyel és cseh vonalszakaszon való áthaladását. A közlekedési minisztérium most elkészítette az új vasutvonal építési tervét és elrendelte a munkálatok néhány héten belüli megkezdését. A költségekre a pénzügyminisztérium és az államvasut 100-100 milliót vesz fel 1934-es költségvetésébe.

LEVANTEI VASAR TEL-AVIVBAN

(Bukarest.) Ez év áprilisában nyílik meg Tel-Avivban a hatodik levantei mántavásár, amely előre is nagy sikerűnek ígérkezik. Az idej vásárt kétszerte nagyobb területen rendezik meg, mint a tavalyit. A kiállításon külön nemzeti pavillonja lesz Romániának is. Illetékes helyről felkérték ama cégeket, amelyek akarnak állítani a levantei vásáron, hogy lényegesen közvetlen összeköttetésbe lépjenek a 0.90 adókulccsal.

a kereskedelmi és iparügyi minisztériummal.

VISSZAÁLLITANAK EGY CSOMÓ MEZŐGAZDASÁGI ISKOLÁT

(Bukarest.) A földművelésügyi minisztérium elhatározta, hogy a jövő költségvetésbe felveszi az összes mezőgazdasági iskolákat, amelyeket előzőleg megszüntettek s amelyek saját helyiséggel rendelkeznek. A legközelebbi iskolaévben tehát ezek az iskolák megkezdhetik működésüket.

BIZOTTSÁG A GYÜMÖLCSFAK TAVASZI ÜNNEPÉRE

(Bukarest.) A földművelésügyi minisztérium körrendeletet küldött az összes vármegyei prefektusoknak, amely szerint megyénként bizottságot kell alakítani a gyümölcsfák megünneplésére. Ez az ünnepség a tavasz elején zajlik le az összes állami közmívelődési, közigazgatási és gazdasági szervek közreműködésével.

ÁLLATVÁSÁR BERLINBEN

(Berlin.) A német fővárosban május 10-13 között tartják az idén a negyvenötödik állat és hizómarhakiállítás. A vásáron szerepel a kiállító között Románia is.

TALPFAARLEJTÉS A VASÚNAL

(Bukarest.) Az államvasut március 20-án árlejtést tart 850.000 darab talpfára. Már előzőleg is vásárolt 400.000 darabot a CFR, de nem árlejtés, hanem megegyezés útján a CAPS-tól.

Március 16-án kapják vissza a bankok a devizajogot

Bukarest, március 8.

Tegnap zajlott le az utolsó megbeszélés Grigore Dumitrescu, a jegybank kormányzója, a jegybank több vezető személyisége és Slavescu Viktor pénzügyminiszter között, a devizakereskedelmi jognak a bankok részére történő visszaadásáról.

sa ügyében.

A szabályrendelet már készen áll, bár még nem hozták nyilvánosságra. Annyit azonban már közöltek az illetékes körök, hogy a rendelet március 16-án lép életbe.

Egy hét múlva parlament elé kerül a konverziós törvény

Bukarest, március 8.

A végleges konverziós törvény megszerkesztésével foglalkozó bizottság tegnap újabb ülésére ült. Ezalkalommal részt vett Tatarescu miniszterelnök is. A munka most már annyira előrehaladt, hogy a legtöbb vitás pontot tisztázták és a következő ülésen már hozzálátnak a végleges meg egyeztetéshez. Elhatározták azt is, hogy március 15-ig a tervezetnek készen kell állania, hogy ezen a napon benyújthassák a törvényhozó szerveknek.

Ujabb részletet különben a készülő törvény részleteiről nem közöltek, csak cáfolták azt a korábbi hírt, hogy Djupara ajánlatára kisajátítás útján szállítanak le a követeléseket. A bizottság egyelőre nem hajlandó nyilatkozni arról, hogy milyen jogi formát választ az adósságok enyhítésére.

A legújabb változtatások a forgalmiadó-törvényben

Leszáll a vajadó és adómentes lesz a cukorrépa

Bukarest, március 8.

A forgalmi és fényüzési adó módosításáról szóló törvényt most tárgyalja a képviselőház pénzügyi bizottsága. A bizottság a következő újabb változtatásokat eszközölte a törvényben:

— A forgalmi adót behajtó szervek ezentúl kötelesek az adóhátralék számítására részletfizetéseket is elfogadni.

— Az A. lista változatlan maradt, azaz az itt felsorolt árukra továbbra is 15 százalékos fényüzési adó esik.

— A B. listában felsorolt áruk közül, amelyeket eddig 10 százalékos fényüzési adó terhelt, az 1400-as vámdíjszabási szakasz (a) bekezdésében foglalt cikkeket, (világítási cikkek, egyszerűek, festettek, oxidálva, nikkelezve) kikerülnek a táblázatból és az 5 százalékos adó alá eső szakaszba vándorolnak át.

Az eddig 2.40 százalékos fényüzési adó alá eső vaj és tejszál a D. listára kerül, ahol 0.90 adókulccsal.

— A cukorrépát teljesen mentesítik a forgalmi és fényüzési adó alól.

A javaslat a fenti módosításokkal a napokban a parlament elé kerül.

Roosevelt elnök újabb világgazdasági értekezletet tervez

Genf, március 8.

A Népszövetség főtitkári hivatala értesítést kapott Washingtonból, hogy Roosevelt elnök

újabb világgazdasági értekezletet óhajt egybehívni.

Roosevelt ezen az értekezleten akarja megvitatni a pénzügyi és valutakerdeket, a valutarögzítések problémáját, a behozatali illetékek leszállítását stb.

Roosevelt külön meghatalmazottat küld Európába, aki sorra járja a nagyhatalmak fővárosait és érintkezésbe lép a kormányokkal az új világgazdasági ér-



Szépnek lenni nem művészet, de művészet a szépséget megtartani!

Minden nő szép akar lenni, Minden nő szép lesz, ha a „LA REINE DES CREMES” nevű csodálatos készítményt használja, amely megtisztítja és frissen tartja arcborát.

La Reine des crèmes
PARIS

tekeztet előkészítéseinek megbeszélése végett.

Az új világkonferenciát valószínűleg ismét Londonban tartanák — ahol az első világgazdasági értekezlet oly csúfosan csődbe ment.

Roosevelt elnök azonban optimista és mint az amerikai lapok jelentik, azt hangsúlyozta, hogy most jóvá akarja tenni az első értekezlet hibáit.

Csehszlovákia lokozatosan megszünteti a devizarendelkezéseket

Prága, március 8.

A csehszlovák devizabizottság legutóbbi ülésén elhatározták, hogy 80 vámtételt teljesen, 40 tételt pedig részben felszabadítanak a devizagazdálkodásra vonatkozó rendelkezések alól.

Nem látszik kizártnak, hogy a mostani devizarendszert, amelybe a mostani intézkedés után még mintegy 240 vámtétel tartozik, fokozatosan lebontják. A kormány e héten foglalkozik az engedélyezési eljárásra vonatkozó teendők összevonásával, valamint a deviza- és szindikátusi ügyeknek egy kézben való egyesítésével, amely célra a mostani devizabizottsághoz hasonló szervet létesítenek. Az engedélyezési ügyeket ilymódon kivonnák a kereskedelemügyi minisztérium hatásköréből. Vajon a tervet tényleg rövidesen megvalósítják-e, még nem bizonyos. A rizst, a fogyasztási szövetkezetek egyöntetű hatáskörében hagyják. A kompenzációs pótlékokat teljesen megszüntetik. Az Egyesült Államokba szállítandó 40 ezer hl. szesznek 400 vagon zsír ellenében való kompenzációs kiszállítását az évi kontingens keretében elvileg jóváhagyták, de csak azzal a kikötéssel, hogy a kliringelő államok, különösen pedig a kisantant-államok érdekeit sérteni nem lehet.

LAKBERENDEZÉSÉNEK MEGVÉTELÉNél LEGYEN ÓVATOS!

FIZESSEN TOBBET,

SZÉKELY RÉTI BUTORGYÁR R.T.-TÓL TC.-MUREŞ FIOKOK: BUCUREŞTI — BRASOV

Töredék, 20 éves leány naplójából

*

... azt mondják szerencsés vagyok. Be-látom, igazuk van. Allást kapni ma, — rendes állást, páratlan szerencse. Mégis borzasztó valahogy. Hogy minden vállalat, ahol egy kicsit megmelegedtem, egymás után tönkrement. Mindig előről kezdeni. Mindig újra kikeredni a becsülést, küzdeni az új emberrel szembeállt ott tartózkodás páncélfalával. Az idegenkedéssel, amivel az új embert fogadják ösztönösen.

Szóval újra előről kezdem. Ujra személytelen vagyok és kicsi. Semmi nem rajtam mulik. (Igaz, végeredményben soha semmi nem rajtunk mulik, az események alakítanak és sodornak, de mégis néha az az illúzió az embernek, hogy öle is függ valami, fontosnak érzi magát.

Most, csak megteszem, amit mondanak, folyton attól félek, hogy nem jól, minden átmeneti és bizonytalan.

Azért valamit mégis változtam évek alatt. Nem tudom biztonságom lett-e nagyobb, azért nem él már bennem olyan élmény az a szinte fizikai pánikos irtózat minden ilyen új megpróbáltatásnál az aktivitás világában. Az is lehet, hogy egyszerűen, csak belétörtem. Megszoktam. Mindent megszoknak az emberek. A börtönt, a bejegyzést, a háborút, még a halált is, másképp biztosan főtámadnának.

Iskolás koromban találkoztam egy lánnyal, aki egy évvel hamarabb végzett nálam. Azt mondta, irodába jár. Ugyvédhez. Egész nap érdektelen aktákat gépel, a háta fáj és utálja az egészet.

Hát miért csinálja? — kérdeztem. Maga tanárnő akart lenni az egész iskolában a legjobb fejű lány volt. Példaképnek emlegették. Miért nem tanul? Miért hagyta félbe négy gimnáziumnál?

ÉLNI KELL!

Csöndesen mosolygott, öregesen. Nem tanulhatok. — Pénzt kell keresni. — Ahogy mondta, nagyon öreg volt, már nem egy évvel volt nálam idősebb, mint a valóságban.

Élni?! — kiáltottam. — De hisz maga nem örömmel csinálja a munkáját, a fizetését megesszük, a kabátja kifordított és fakó... hol az élés? Ezért csinálja?...

Igen. Akkor még különös fogalmakat melengtettem az életről.

Felláztam arra a gondolatra, hogy egész napra eladjam magam, személytelenül páljak, vélemény nélküli masok akaratát véghezvívó géprész. Hogy ha a nap süt, ne rohanhassak áprilisban Londonban a virágkalapos gyümölcsfák közé a szőlők mentén, ne usszak nyáron, ha kedvem tartja gondolat nélkül a szabad folyóban, vagy ne ülhessek be télen három napra beleszédülve egy vaskos könyv csodáiba.

A szabad és pogány gyermek lázadt bennem, amely visszahőkölt minden lekötöttségtől, minden szürkéségtől.

Első állásom első napjaiban minden éjjel kínos álmok győltörtek. Valami sötét oduba kellett bemenjek, hiába kapálózom.

Számhalmazok kaparogtak, idegen közhelyes emberek vettek körül és mind várakoztam valamit. Egész munkám, mint jenyegelő zürzavar meredt rám és én azt hittem, soha nem fogok tudni eligazodni benne.

Eligazodtam. Meg is szoktam, később már gépiesen csináltam, már talán hiányozna is, ha nem volna semmi beosztása a napomnak. Így megtanultam értékelni az időt és alaposan kihasználni azt a pár órát, amit napomból nekem hagytak. A mit nem adtam el.

Ez, ahová a napokban léptem be, harmadik állásom már. Mivel is kezdtem? Hogy még mindig személytelennek és kicsinek érzem magam, mert az emberek, akik között vagyok, még közömbösen kezelni látnék rajtam. Még csak egy ceru-

Megvan már a megoldás a városi adósságok konverziójára is

Csak azok részesülnek fokozatos adósságcsökkentésben, akik 4 év alatt lefizetik összes tartozásukat

Bukarest, március 8.

A végleges adósságrendezési törvényt előkészítő bizottság — amint a Lupta értesül — a városi adósságok konverziójára vonatkozólag a következő érdekes megoldásban állapodott meg:

A városi magánadósságokat tízévi időtartamra konvertálják, 4 százalékos kamattal fizetésével. Ha azonban a városi adós az új konverziós törvény életbeléptetésétől számított egy év alatt kifizeti egész tartozását, úgy 24 százalékos adósságcsökkentésben részesül. Azok a városi adósok, akik a második év végéig törlesztik le

összes tartozásukat, 15, akik a harmadik év végéig fizetnek ki mindent 10, akik pedig a negyedik év végéig egyenlítik ki egész tartozásukat, 5 százalékos adósságcsökkentést élveznek. A negyedik év leteltével nincs adósságcsökkentés, hanem csupán annyi kedvezmény, hogy az adós 10 év alatt 4 százalékos kamattal törlesztheti le tartozásait.

Hogy ez a mindenesetre ötletesnek mondható megoldás végleges-e, azt persze nem lehet megállapítani, mert a konverziós javaslat folytonos változtatásokon megy át.

Sándor József ellen, a közigazgatási törvény módosításáról szóló javaslat vitája során tett egyes kijelentései miatt. Azt hangoztatta, hogy Sándor Józsefnek nincs joga türelmetlenséggel vádolni a román-ságot, hiszen elnöke volt annak az EMKE-nek, amely a világ legsovénabb egyesülete volt. A magyarok — ugymond Oprescu — olyan messzemenő jogokat és sajtószabadságot élveznek Romániában, hogy a román elem számára kell a velük való jogegyenlőséget követelni.

Sándor József válaszolni akart, de nem engedték szóhoz.

Ezután azt a törvényjavaslatot vették tárgyalás alá, amely törvényesíti az osztrómállapotot és cenzurát életbeléptető királyi dekrétumot.

A nemzeti-parasztpárt részéről Gafencu élesen kikelt a rendkívüli állapot fenntartása ellen.

Gyárfás Elemér elfogadja ugyan a javaslatot, de sérelmezi azt a módot, ahogyan a katonai hatóságok a cenzurát Erdélyben gyakorolják. Felemlíti, hogy a magyar lapokat a román helységnek használatára kötelezik.

A többség és a román ellenzék körében nagy zuglódás támad s ilyen közbeszólások hallatszanak:

— Nagyon helyes, Romániában vagyunk!

Diaconescu többségi azt bizonygatja, hogy az erdélyi helységeknek román a történelmi nevük.

Gyárfás vitába száll, de végül is letorkolják.

Mihalache bejelentette a Lupu-párttal való egyesülést

A nemzeti-parasztpárt parlamenti tanácsa szerdán délelőtt a pártklubban ülést tartott, amelyen Mihalache cinök beszámolt a Lupu pártjával folyamatban levő egyesülési tárgyalásokról és bejelentette, hogy ezek már igen előrehaladott stádiumban vannak. Vasárnap a nemzeti-parasztpárt központi klubjában már ki is hirdetik a két párt egyesülését.

MAGYARELLENES KIROHÁ-NÁS A SZENÁTUSBAN

A képviselőház szerda délutáni ülésén néhány jelentéktelen napirend előtti felszólalás után a bélyegilleték leszállításá-

ról szóló törvényjavaslatot vették tárgyalás alá. Psepeleszky többségi képviselő kérte a pénzügyminisztert, hogy az egyszerű kérvények bélyegilletékét a jelenlegi 11 lejről 8-ra szállítsa le és ne 9-re, ahogyan a törvényjavaslat megállapítja. Slavescu pénzügyminiszter elhárította a többségi képviselő kérését.

Az ülést fél 7 órakor abbahagyták, tekintettel arra, hogy 7-kor a miniszterelnökségen összeült a többségi értekezlet.

A szenátusban Oprescu dícsőszentmártoni g. kel. lelkész a tegnapi ülés jegyzőkönyvének felolvasásával kapcsolatban heves magyarellenes kirohanást intézett

Colfescu ügyész betörőjénél megtalálták az elvitt értékek nagyrészét

Kolozsvár, március 8

Beszámoltunk tegnapi számunkban arról, hogy a marosvásárhelyi rendőrség elfogott egy Mardarus nevű rovtomultu egyént, aki bevallotta, hogy ő követett el betörést Kolozsváron vasárnap este a Colfescu ügyész lakásán.

A rendőrség a betörőnél meg is talált 64 ezer lej készpénzt s egy csomó ékszert, amelyekről bebizonyosodott, hogy Colfescu ügyész lakásáról valók. Az elfogott betörőt aztán átkísérték Kolozsvárra. Mardarus vallomása szerint nem egyedül követte el a betörést, hanem bűntársa volt egy Csepi György nevű egyén is. A vásárhelyi rendőrség nyomozni kezdett Mardarus kollégája után, akit sikerült is elcsapni a marosmegyei Teko községben.

Ausztóriában tilos a pártpolitika

Bécs, március 8

Az új uralmi berendezkedés alatt álló Ausztoria is kezdi már követni a német hitlerista módszereket.

A Wiener Zeitung rendeletet közöl, amely szerint az igazságügyi és népjóléti miniszterek felhatalmazást kaptak arra, hogy azokat az ügyvédeket, orvosokat, gyógyszerészeket és közjegyzőket, akik valamely politikai pártnak a tagjai, foglalkozásuk gyakorlásától eltilthassák.

A minisztereknek nyújtott hatalom természetesen csak akkor érvényesül ilyen kegyetlen erővel, ha az a kérdéses párt, amely miatt az eljárás az ügyvédek, orvosok, gyógyszerészek és közjegyzők ellen megindul, nem kedves a kormány előtt.

za vagyok nekik, amely gyors-rúsi nuerog-lifukat jegyez egy füzetbe, két kéz, amely a tilkos jegyekből a gépen leveleket hív elő, mint fényképész a lemezen a képet.

Még nem értem az összefüggéseket, még félek az új emberek új indulataitól, még nem tudom milyenek lesznek azok a lé-

A belga miniszterelnök:

Németország fegyverkezését nem lehet megakadályozni

Brüsszel, március 8

Broqueville belga miniszterelnök tegnap a szenátusban kormánynyilatkozata során szenzációs kijelentéseket tett a német felfegyverkezésről. A belga miniszterelnök nyíltan beismerte, hogy Németország felszerelését nem lehet megakadályozni.

— Lehetetlennek tartom — mondta Broqueville — Németország katonai megerősödését akár a Népszövetség útján, akár más uton megakadályozni. — Népszövetségi ellenőrzésről szó sem lehet, hiszen ezt Anglia és Olaszország ellenzik. Viszont háború utján megakadályozni a német fegyverkezést, szintén lehetetlenség, háborút indítani manapság örüllés és gaztett s abba Belgiumot belevinni nem vagyok hajlandó.

Újabb szászellenes tüntetés Nagyszebenben

Nagyszeben, március 8.

Szerdán délelőtt több ezer nyi falusi vult be zászlókkal és harsonákkal Nagyszebenbe s a városi románság részvételével és vezetésével a gémespiacon nagy tiltakozó gyűlést tartott. A szónokok követelték, hogy a kormány ne váltsa le szászokkal a jelenlegi román többségű városi időközi bizottságot. Délben a hatalmas tömeg a városháza udvarára vult, ahol Florian esperes és más román vezérférfiak szenvedélyes beszédekben

nyek, akikkel mindennapjaim háromnegyedét lelem. Vidámak, morcosak, áskálódk vagy jóindulatúak, esetleg barátok. De már nem lázadok. Csak az igazat, megfélelek-e, mert ha igen, valamiddig újra biztosítva van életem könnyen bil-lenő egyensúlya és nem zuhanok a fenekellen nyomorba.

Erdélyi Ágnes

Segnyabb

JOGERŐSSE VALT HOCK JÁNOS ELITÉLÉSE

A budapesti Kuria legfelsőbb fokon szerdán tárgyalta a nemzetgyalázás és kormányzósértés miatt egy évre elítélt Hock Jánosnak, az 1918-beli nemzeti tanács elnökének fellebbezését. A Kuria helyben hagyta a törvényszék és a tábla egyévi fogházra szóló ítéletét s ezzel „az aranyzáru pap” elítélése jogerőssé vált.

TARDIEU-RŐL IS BEBIZO-NYULT. HOGY SÁPOT KAPOTT STAVISKYTÓL

A Stavisky-ügyben a szélhámos megtalált csekkfüzetének vizsgálata újabb szenzációt eredményezett. Az egyik csekkszelvényen a következő felírást találták: Camille A. és Tardieu részére. A csekk háromszázezer frankról szólt. Biztosra veszik, hogy a pénzt a jobboldali Liberté című lap kapta, amelynek Tardieu társtulajdonosa, Aymard pedig — aki az A. betű mögött rejtőzik — a főszerkesztője. Ezzel Tardieu, a jobboldal nagyneve vezére is, kétségtelenül belekeveredett a Stavisky-botránnyba. Tardieu, — amint tudvalevő, — jelenleg is tárca-nélküli miniszter Doumergue nemzeti egységkormányában

A botrány folytán a párs lapokban új állandó rovat létesült: a gyanúsított politikuskok mosakodó és cáfoló nyilatkozatai. Párisban már arról tréfálkoznak, hogy rövidebb lenne azoknak a neveit felsorolni, akik még nem szerepelnek a botrányban.

UJABB BANYASZERENCSET. LENÉG NÉMETORSZÁGBAN

A németországi Beuthenben levő Karsen bánya egyik aknájában bányalégróbanas folytán két bányászakasz össze-omlott és tizenegy munkást elzárta a külvilágtól. A mentési munkálatok során eddig egy halottat és egy sebesültet sikerült a felszínre hozni

Kapható a Brassói Lapok Könyvosztályában